

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. R. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu Domoljuba,
naročnina, reklamacije in inserati pa Upravništvu
Domoljuba, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Liberalci drugič prodali Slovenijo belgraj- skemu centralizmu.

Zadnjič smo popisali, kako se je dr. Korošcu posrečilo z razdorom, ki ga je vrgel med zagrizene centraliste — demokrate in radikale ter s pritegnitvijo Radičevih poslancev dobiti večino zoper Pašičevo vlado, pod katero se je na debelo kradlo iz državne blagajne, goljufalo, podkupovalo, za kar vse to morajo Slovenci in Hrvati plačevati vedno ogromnejše in neznosnejše davke. Dr. Korošcu se je posrečilo dobiti večino zoper Pucelj-Zerjavov centralizem, ki Slovence in Hrvate slači do nagega, Srbe pa — oziroma belgrajske vladne pristaše zasiplje z državnimi milijoni (spomnimo se umazane afeze bivših ministrov Laze Markovića in Kojčica).

Vsesplošen odpor proti vladni korupciji.

Grdobije, ki so se godile po belgrajskih palačah, so vzdignile vse od kraja v boj proti nasilnikom: demokrate, Radičevce, zemljoradnike, muslimane, celo Nemce — na čelu vsem pa je stala in stoji SLS. Celo kralj, ki se mora vedno držati v ozadju, je odločno izrazil željo po izpremembi vlade, ko so ga obvestili o grdobijah, ki se počenjajo. Edini, ki se niti za las niso hoteli premakniti od centralizma in bili vedno pripravljeni, kdaj priskočijo vladnim grdobijam na pomoč, so bili slovenski liberalci — Jutroveci in Domovinarji — pod vodstvom dr. Žerjava in hrvatski liberalci pod vodstvom Pribičevića.

Dr. Žerjav na pomoč Pašiču.

Ko je Pašič spoznal, da s prihodom vseh Radičevcev ne bo imel več večine, je hitro odstopil. Ko so slovenski in hrvatski liberalci videli, da je centralizem v resni nevarnosti, je dr. Žerjav, ki izdaja »Jutro« in »Domovino«, poslal v Belgrad dr. Kramerja ter odločno zahteval, da se mora na vsak način vzdržati Pašičeva vlada in centralizem. Zato naj slovenski in hrvatski liberalci zapustijo demokratsko stranko, kateri so dosedaj prisegali zvestobo in jo proslavljali do nebes — ter priskočijo Pašiču na pomoč. In tako se je zgodilo. Slovenski in hrvatski liberalci, ki so še pred par ted-

ni klicali grom in žveplo na korupcijo Pašičeve vlade in klicali kralja na pomoč, so prešli k radikalom in s tem omogočili novo Pašičevo vlado, nadaljevanja korupcije in nasilja.

Judeževi srebrniki.

Kaj so liberalci zahtevali od Pašiča za svoje novo izdajstvo? Da jim plača iz državne kase, v katero plačujejo slovenski in hrvatski kmetje in obrtniki svoje zadnje krvavo zaslužene groše, vse stroške za zadnje volitve ter ogromne primanjkljaje pri izdajanju liberalnih časopisov. Dalje bodo zopet kot pred leti, dobili sokoli, ki pohujšujejo našo mladino, milijone za svoje celonočne plesiške prireditve in domove. Vse te svote znašajo na milijone dinarjev.

Pašičevo pismo.

Že zadnjič smo omenjali, da je poslal Pašič po padcu vsem strankam pismo, v katerem jih vabi v novo vlado in sicer na podlagi vidovdanske ustave in senžermenske pogodbe. Kar se pravi: v Jugoslaviji morejo in smejo vladati edinole Srbi — Slovenci in Hrvati pa so premagani narod, ki naj plačuje v Belgrad milijardne vsote za vojno odškodnino. Ta denar gre večinoma v Srbijo ter v žepo belgrajskih kapitalistov, ki si zidajo veličastne palače v Belgradu in zbirajo stomilijonska premoženja. Na to grdo pismo ni dal nihče nobenega odgovora, le načelnik demokratske stranke Srb Davidović je krepko odgovoril Pašiču, da v naši državi ni zmagovalcev ne premagancev, da pri nas ne sme biti dvojne vrste ljudi: takih, ki imajo vse pravice, in takih, ki nimajo nobenih pravic.

Edini, ki so v državi pristali na to pismo in ga odobrvali, so bili slovenski in hrvatski liberalci. Oni so na to pismo zapustili svojega načelnika Davidovića in prešli k Pašiču, da mu pomagajo še nadalje vladati v duhu tega pisma.

Nova Pašičeva vlada.

Pašič je s pomočjo slovenskih in hrvatskih Judežev sestavil novo vlado, v kateri sedijo poleg večine prejšnjih ministrov še

štirje liberalci. Program nove vlade je isti kot prejšnje vlade. Zato je nova vlada sklenila, da ne bo, kakor je to običajno, podala vladne izjave. Program je torej: s pomočjo slovenskih in hrvatskih liberalcev še naprej izmозgavati Slovence in Hrvate, z državnim denarjem pa podpirati radikalno in liberalno stranko, njih časopise ter sokolstvo.

Tako so slovenski liberalci pod vodstvom brezverca dr. Žerjava v drugič za težke milijone prodali slovenskega in hrvatskega kmeta, delavca in obrtnika belgrajskemu centralizmu.

Dobili so zato milijone slovenskega in hrvatskega trdo zasluženega denarja. Našega kmeta preganjajo biriči, ker ne zmorejo plačati dohodninskega davka in mu prodajo zadnje repe iz hleva — s tem denarjem pa se potem plačujejo liberalne volitve, časopisi in sokolstvo. Zato lahko zastoj v celih butarah prihaja Žerjavova Domovina na deželo in z židovsko usiljivostjo ponuja svoj centralizem in brezverstvo.

Vsak Slovenec, ki še kdaj drži na slovensko čast in ponos, bo s studom zavrnil to Judežovo robo, naj bo že Jutro ali Domovino, kupljeno od Pašiča, da brije norce iz slovenskega ljudstva.

Vojska v Belgradu.

Kakšna izprememba v par letih! Ob sprejetju centralistične vidovdanske ustave je bila cela država en sam velik praznik! Vse se je radovalo in klicalo slavo velesrbskim mogotcem in njegovim slovenskim ter hrvatskim pomagačem ter pričakovalo mano, ki jo bo rosil centralizem iz Belgrada.

Pa je začela rositi mana! Prav taka in še malo drugačna, kot smo jo prerokovali, pa ob splošnem prazniku za hip umolknil, češ, kdor ne razume besedi, naj čuti dejanja.

Pa je začela rositi centralistična mana: popetorjeni davki, kuluk, naši fantje v Macedonijo, zanemarjene ceste, bolnice, šole, reduciranje vestnih uradnikov, propadanje železnic, posrbljenje žandarmerije, korupcija, podkupovanje, gaženje zakonov

itd. In danes že stoji slovenski kmet pred praznimi hlevi, s prazno mošnjo in z žalostno bodočnostjo pred seboj. Vse to je bila centralistična mana, ki so jo s centralizmom rosili nad nas radikali, liberalci in samostojneži. Še nekaj let — pa bomo narod popolnih beračev — bogati bodo le srbovski pomagači belgrajskega centralizma.

Našim besedam niso hoteli verjeti, verjeti so morali dejanjem. Žal, da so ta dejanja stala nekaj stotin milijonov slovenskega premoženja.

In danes se bife strašna vojska v Belgradu — na eni strani poštenost, demokracija in zavest pravičnosti — na drugi strani vsi tisti, ki jim je država molzna krava, ki ima svoj gobec v Sloveniji, molzejo jo pa srbski radikali, slovenski in hrvatski liberalci v Belgradu.

Že zadnjič smo povedali, da bo najbrže Pašiču uspelo za nekaj časa še dobiti vajeti v roke. To se je uresničilo. Toda ker se drži s očitnim nasiljem in gaženjem zakonov, bo njegov silni odpor mogel le malo časa trajati.

Vsi Radičevci v Belgradu.

Ko so došli vsi Radičevci razen Radiča samega v Belgrad, je Pašič zopet izgubil večino. Zakaj vsa Pašičeva stranka s slovenskimi in hrvatskimi glasovi vred šteje 127 poslancev, dočim šteje opozicija 156 poslancev. Ko je vlada to videla, ni pustila Radičevcev glasovati, dasi Poslovnik jasno določa v § 6, da smejo tudi nepotrjeni poslanci glasovati, samo takrat ne, kadar gre za njihovo potrditev.

Dalje se po ustavi mora potrditev poslancev izvršiti v 4 dneh po izročitvi legitimacij. Preteklo je pa sedaj že 14 dni, a vlada še ne mara sklicati verifikacijskega odbora. Zato je na podlagi poslovnika sklicat ta odbor najstarejši član (v odboru namreč je vlada v manjšini), da bi se potrdili Radičevci. Vlada pa je zaklenila vse spise, ki jih ni hotela izročiti. Ko je bil verifikacijski odbor sklican drugič, so prišli tudi vladni poslanci. Tedaj pa je vstal neki radikalni poslanec Petrovič, ki je zahteval, da se Radičevci poslanci potrdijo, češ, da je to nedemokratično in nasilno, če jim jemljejo poslanske pravice. Radikali so bili ob tem nastopu lastnega tovariša silno zmedeni in so zaključili sejo.

Skupščinska večina zapusti zbornico.

Ker je vlada hotela na vsak način sprejeti proračun, ne da bi upoštevala hrvatske glasove, je opozicija sklenila razpravo obstruirati, kolikor se po poslovniku zamore. Obstrukcija se je začela v soboto ob osmih zvečer. Začel jo je poslanec Jože Gostinčar s svojim govorom. Vso noč in skoro celo nedeljo so izpolnili po večini naši poslanci s svojimi obstrukcijskimi govori. Ministri so zaspali po klopih, na tleh, po mizah, kjer so mogli, naši poslanci pa so krepko govorili.

Tako se je vlekla obstrukcija do nedelje ponoči. Potem pa je stopil na govorniški oder Srb Ljuba Davidović ter izjavil, da si je vlada le s kršitvijo poslovnika in z nasiljem priborila v soboto večino glasov, dočim je resnična večina pri opoziciji. V znak protesta proti temu nasilju zapušč

vs a opozicija skupščino in razglašala vse sklepe vladne manjšine za neveljavne.

Nato je vsa opozicija zapustila zbornico. Vsa galerija je navdušeno ploskala, radikali so debelo gledali in bili čisto prepadeni. Nato je prišel v zbornico sam g. Pašič in ukazal, naj se proračun kar sprejme, kar se je tudi zgodilo.

Vladne težave.

Nasilje, ki ga izvršuje Pašič-Zerjav-Pribičevićeva vlada, je celo v radikalni stranki naletelo na hud odpor.

Najprej je v verifikacijskem odboru najodločneje nastopil radikal Nastas Petrovič za takojšnjo potrditev hrvatskih poslancev, ker pravi, da je protipostavno in nedemokratično ovirati potrditev. Petrovič še vedno vztraja na svojem stališču.

Minister za socialno politiko Uzunović neče nastopiti svojega mesta, ker ne mara sedeti s Pribičevićem pri eni mizi.

Bivši minister za pravosodje dr. Perić je poslal radikalnemu klubu pritožbo zoper zloglasnega goljufa, bivšega ministra dr. Markovića in zahteva, da se postavi pred klubovo razsodišče.

Bivši minister dr. Peleš bo izstopil iz radikalne stranke, ker se ne strinja s Pašičevimi nasilji.

Predsednik zbornice Ljuba Jovanović je tudi odstopil, ker pravi, da je kralju dal zagotovilo, da bo Pašič imel večino in da bodo hrvatski poslanci potrjeni. Ker se to ni zgodilo, ne more več obdržati svojega mesta.

Kaj pravi kralj.

V nedeljo zvečer je bil Ljuba Davidović pri kralju, ki mu je izjavil, da je dal Pašiču naročilo za sestavo vlade samo pod pogojem, da se potrdijo Radičevci poslanci. Dalje kralj ni dal Pašiču nobenega zagotovila, da bo sedanja vlada vodila volitve.

Centralizem na smrtni postelji.

Strašne muke doživlja centralizem te dni. Kakor zver, ki je obstreljena in se še parkrat z zadnjimi močmi požene na noge, da uide neizprosnemu zasledovalcu, skuša centralizem zbrati zadnje sile, da uide končnemu polomu.

Dočim je centralizem dosedaj imel vsaj večino v parlamentu za sabo, se mora držati zdaj samo še s podkupovanjem, plačevanjem ogromnih svot državnega denarja ter kršenjem zakonov.

Štirim macedonskim Turkom je izplačal ta teden Pašič 3 milijone dinarjev državnega denarja, da so glasovali z njim, slovenski in hrvatski liberalci so dobili tako velike svote, da se radikalni poslanci sami prijemljejo za glave, češ, preveč smo jih plačali, njihova pomoč ni tako dragocena.

Jasno je, da bodo ti čedni gospodje ob vsakem novem glasovanju na novo pritisnili za milijončke in Pašič — če se bo hotel držati — jih bo moral našetiti.

Kršiti morajo ustavo in poslovnik, da se morejo držati. Radičevskim poslancem, ki so bili prav tako izvoljeni kot drugi, ne

puste glasovati, kar se še ni primerilo v nobenem parlamentu na celem svetu.

Pašič je poskusil z velesrbsko lajno, da bi vsaj vse Srbe ujel na svoje limanice. Srbi, skupaj — vi in samo vi ste poklicani gospodarji v državi, Slovenci in Hrvati naj molče in plačujejo. Zelo zapeljiva limanica za Srbe, zakaj sam Laza Marković se je nedavno izjavil nekemu našemu poslancu: Dobro vas gnjavimo. Nikdar se nam še ni tako dobro godilo kot zdaj.

A glej, na te velesrbske limanice se je vsedel samo dr. Zerjav s svojim patronom Pribičevićem. Pošteni Srbi pod vodstvom poslanca Davidovića pa so se sramovali Pašičevih limanic.

Centralizem gre h koncu. To dokazuje najbolj Pašič sam, ki se ne ustraši nobenih sredstev, naj bodo še tako nepostavna, samo da vzdrži centralizem. To dokazujejo slovenski liberalci, ki so ves čas potuhnjeno prežali v zasedi, kdaj bo Pašiču predla najhujša, da mu priskočijo na pomoč. In če so sedaj vrgli krinko raz sebe ter se niso bali pred celo Slovenijo se pokazati kot najpropalejše izdajice ter zapraviti še zadnjo trško dobrega imena, je to znamenje, da centralizem jemlje zadnja zdravila.

Narod, prosto zadihaj, zakaj zopet smo za en korak bliže svobodi, ko bomo sami gospodarili na svoji zemlji in s svojim denarjem.

Avtonomija ali beraška palica. Eno ali drugo — tretjega ni. O tem smo sedaj dovolj prepričani. Zato bomo boj nadaljevali do konca brez usmiljenja. Razbojnice, ki že peto leto plenijo našo hišo, je treba končno enkrat za vselej pregnati. Čim dalje jih pustimo, tem večjo beračijo nam bodo pustili.

Občinske volitve.

V kratkem bodo razpisane v Sloveniji občinske volitve skoro po vseh občinah. Naše somišljenike že danes opozarjamo, naj se na te volitve pravočasno pripravljajo. Vse kar je potrebno, najde vsakdo v »Zakonu o volitvi v občinska zastopstva v Sloveniji«, ki je objavljen v »Uradnem listu« z dne 1. aprila 1922, št. 31. Kar je potrebno vedeti o volilnih imenikih in reklamacijah, smo objavili v zadnjem »Domoljubu«. Naši somišljeniki naj dotično številko »Domoljuba« natanko preberejo in shranijo. Posebej še opozarjamo na § 11 zakona o volitvi v občinska zastopstva 1. odstavka, ki pravi: »Volitev se mora vsaj 6 tednov poprej razglasiti.« Dalje na § 12, ki pravi: »Občinske odbornike in namestnike je voliti po obveznih kandidatnih listah, zato morajo politične, socialne in druge skupine volilcev najpozneje v 10 dneh po razpoložitvi pravomočnih volilnih imenikov predložiti političnemu oblastvu kandidatne liste za volitev občinskih odbornikov in namestnikov. Kandidatne liste morajo obsegati toliko imen, kolikor se morajo vpisati na uradno izdanem in z uradnim pečatom opremljenim obrazcu, ki ga z dnem prve razgrnitve volilnih imenikov proti odškodnini vsakdo dobi pri županu, pri okrajnem glavarstvu ali pa pokrajinski upravi v

(Dalje glej na naslednji strani spodaj)

PO SVETU

Rusija. V Rusiji prebiva narodič Kum-guzov, ki šteje 8846 duš. Sovjetska vlada je dala tudi temu narodiču avtonomijo. — Sovjetska vlada na namerava tudi za žide osnovati v Južni Rusiji ob obrežju Črnega morja samostojno židovsko republiko, ki bo enakopraven član zveze sovjetskih socialističnih republik. Načrt za židovsko republiko je napravil Avram Bragina, odlični komunist in gospodarski organizator, ki je lani vodil znamenito gospodarsko razstavo v Moskvi. Po njegovem načrtu naj bi dobili židje 14 milijonov hektarjev zemlje, 2 milijona od tega je še neobdelane. Seveda je pa še prav veliko vprašanje, ali jo bodo židje tudi sami obdelovali. Verjetno ni. — Ker prvo balzamiranje Ljeningovega trupla ni popolnoma uspelo, bodo truplo še enkrat balzamirali.

Grčija. Na praznik obletnice grške neodvisnosti 25. pr. m. je atenski parlament slovesno proglasil Grčijo za republiko. Kraljevska družina Glücksburg je z vsemi svojimi člani za vselej odstavljenja od prestola, njeno premoženje pa je bilo zaseženo. Do končanega ljudskega glasovanja 13. t. m., s katerim bo ljudstvo končno veljavno glasovalo za republiko, ostane kot doslej regent Konduriotis. Za kralje postajajo hudi časi, zakaj narod za narodom se preobrača k republiko.

Albanija. Narodna skupščina je zadnje dni proglasila Albanijo za republiko. Svet štirih članov bo do sprejema ustave prevzel regentstvo. Za proglasitev so glasovali skoro vsi člani narodne skupščine.

Zborovanje vseh pravoslavniških cerkva. Sv. Sinod (vrhovna cerkvena oblast pravoslavniških) v Moskvi pripravlja za prihodnje leto koncil vseh pravoslavniških cerkva. Koncil otvorijo v Moskvi dne 11. maja 1925. Ko z veseljem poročamo o stremljenju pravoslavne cerkve po obnovitvi in poglobitvi, želimo tudi prav iskreno, da bi se na tem zborovanju ne pozabila misel o združitvi vzhodne in rimske cerkve.

Poskusite in prepričali se bode, da so »Pekate« najboljši in ker se zelo nakuha, tudi najcenejše testenine.

Ljubljani. — Pazite že sedaj, da ne bo kak naš somišljenik podpisaval kake liste, ki ni lista naše stranke. Nasprotniki bodo poskušali vloviti podpise naših. Če bi bila komu ena ali druga točka zakona nejasna, naj se obrne na tajništvo SLS, Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Somišljeniki! Vsake volitve, torej tudi činske, so največje važnosti za razvoj naše stranke. V času, ko bijemo tako težke boje proti svojim zatiralcem, moramo gledati, da bo naše ljudstvo povsod držalo skupaj. Vsakemu našemu pristašu mora biti skupna stvar več, kakor njegove še tako upravljene osebne in krajevne koristi. Posebna sestava kandidatnih list in razporeditev imen na teh listah mora biti izpričevalo modrosti in samozatajevanje naših mož.

NOVICAR

d Dopisi, vprašanja, naznanila itd. ki pridejo v uredništvo šele v ponedeljek zvečer ali celo v torek zjutraj, ne morejo biti priobčeni v številki dotičnega tedna.

d Novo izžemanje občin. Belgrajski centralizem, kateremu nas je zopet prodal dr. Žerjav, je zopet iznašel nov načrt, kako izžeti iz naših občin čim več denarja. Zadnji Uradni list prinaša uredbo o občinskih poštah, ki naj se osnujejo po potrebi. Občinski tajnik naj na sedeže občine oskrbuje cel poštni urad, obenem pa naj bo »pošto-onoša«, ki oskrbuje zvezo med državno in občinsko pošto. Vse to pa naj plača občina. Tako bo država po vaseh začela odpravljati državne pošte in občine bodo prisiljene ustanavljati občinske pošte. Denar, ki ga bo država s tem prihranila, bo šel v Belgrad, za liberalno časopisje, sokolske domove in za podkupovanje.

d V mesecu januarju se je izselilo iz naše kraljevine 2192 oseb, od kojih je 1323 moških in 869 ženskih. Po poklicu je bilo kvalificiranih delavcev 105, nekvalificiranih 720, kmetov 690, svobodnih poklicev 33, otrok 644. Izselilo se je v Zedinjene države Amerike 668, Kanado 28, Brazilijo 118, Argentino 347, Čile 15, ostale kraje Amerike 16. Od izseljenecv odpade na Srbijo 54, Vojvodino 1376, Črno goro 9, Hrvaško in Slavonijo 403, Dalmacijo 201, Slovenijo 122, Bosno in Hercegovino 27.

d Vode naraščajo. Ker je po gorah še vedno veliko snega, ki zelo hitro kopni, vode zopet nevarno naraščajo. Zlasti je narastla Sava.

d Navodilo socijalista za birmanske botre. Prišel je te dni znani socialist k nekemu in ga prosil za botra svojem sinu. Reče mu: Masne knjižice in rožnega venca mu ni treba, ako že misliš na tisto, rajši meni daj za šnops. Potem ga je še nadalje prosil, da naj ga vzame za pastirja, mu pa pristavi: Kadar bo pa treba v cerkev iti, mu daj delo! Tako se nam poroča iz Križa pri Trziču.

d Novi kolkci. Radi vednega ponarejanja kolkov se bodo vsi dosedanji kolkci potegnili iz prometa in se bodo izdali novi, katerih ne bo mogoče ponarejati.

d Umrl je v Novem mestu dne 25. marca proš dr. Sebastijan Elbert v starost 64 let. Pokojni je bil rodom Nemeč, a se je tako uživel v slovenske razmere, da je bil popolnoma naš. Bil je izredno gostoljuben in dobrega srca in ni imel nasprotnikov. V Novem mestu je služboval že 26. leto. Pogreb se je vršil 28. marca. Blagi duši večni pokoj!

d Jeruzalemski romar umrl. V Mergšu je umrl 28. marca Andrej Vehovec, ki se je udeležil skupnega romanja v Jeruzalem, preje pa tudi že romanja v Rim in Lurd. Dasi ni imel nobenega sorodnika, so mu znanci in prijatelji napravili pogreb, ki je bil bolj podoben slavnostnemu obhodu kakor pa pogrebni sprevidu. Ljudje znajo ceniti lepo, krščansko življenje, le da se vsi nočejo do njega povzpeli.

d Umrla je v nedeljo, dne 30. marca v Mali Loki pri Domžalah ondotnemu posestniku in mlinarju g. Andreju Zajcu najstarejša hčerka Rozika, po daljši bolezni in skrbno pripravljena za zmrt. Pokopali so jo v torek, dne 1. aprila na Pšati. Težko prizadeti rodbini iskreno sožalje!

d Pismo iz zapadne Amerike. Mogoče vas bo zanimalo zvedeti nekaj novic tudi od nas Slovencev, živečih na daljnem zapadu Unije. Prosim, da objavite te v Domoljubu. Od zadnje velike stavke do danes se je še dosti dobro delalo skoraj v vseh premogovniških države Wyoming; ljudje so precej dobro služili. Tako da so mogli kljub veliki druginji položiti nekaj centov na stran za slabe čase, kojih se tudi v deželi medu in mleka ne manjka. Sedaj po novo sklenjeni pogodbi med delodajalci in delavci pa so začele družbe počasi odpuščati delavce, češ da ne potrebujejo premoga; samo v Bock Springs, kateri šteje komaj 7000 prebivalcev, je okoli 350 mož brez dela, ker so zaprti trije rovi. Tovarn, gozdov ali farm tukaj ni, kjer bi se dalo vsaj kaj zaslužiti, edini vir zaslužka so premogovniki, kjer dela tudi precejšnje število Slovanov, med njimi največ Slovencev iz vseh slovenskih pokrajin. Večino tvorijo Školjeločani in Poljanci. Nekateri so tukaj že blizu 40 let, oni izmed njih tudi precej imoviti. Seveda do svojega premoženja niso prišli s posejdanjem po salonih in gostilnah, kakor si mogoče kdo predstavlja, ampak so morali trdo delati. Mnogi, ki so prišli sem z upom opomoči sebi in svojcem, so naleteli na celo vrsto težkoč, tako da so se razočarani vrnili ali pa jih krije mrzla ameriška gruda. Trpljenje, kakor so ga prenašali v tej deželi pred dvajsetimi ali tridesetimi leti, bi se zdelo marsikomu bajka, dasi je žalostna in bridka resnica. Ohole družbe so si lastile vse pravice proti brezpravnim delavcem trpinom in njih preddelavci so bili prav kakor valpeti v dobi graščakov. Za sedanje dokaj zboljšane razmere se je zahvaliti največ delavskim organizacijam. Prej se je delalo, kakor je kdo pač mogel, deset, dvanajst tudi šestnajst ur na dan, po Unijski postavi sedaj ne sme nihče delati več kot 8 ur. (Tudi v Bosni v okolici Tuzle, kjer sem tudi jaz pred odhodom v Ameriko delal, bi bila potrebna taka uredba, ker v Kreki tudi silijo uboge delavce delati za nič do onemoglosti.) — Smrt nas je v kratkem precej pogostokrat obiskala. Ob Novem letu je zmrznil rojak Nikolaj Pustovrh, doma iz Črnega vrha pri Polhovem gradu, teden dni pozneje pa je umrl za srčno kapjo Valentin Oblak iz Selc pri Zireh. V Ameriki je bival že dalj časa, največ v tem mestu. Dne 18. februarja je v bilo v premogovniku Central Coal Co. rojaka Valentina Potočnik. Zlomilo mu je tilnik in je bil na mestu mrtev. V Ameriki je bil tri leta in sicer ves čas tukaj. Doma je iz Škofje loke, star je bil 20 let. Zapušča tu stariše, dve sestri in enega brata. V bolnišnici v Rock Springs je umrl po kratki

a mučni boleznini za vnetjem ledvic rojak Ignac Jež, star 40 let, doma iz vasi Dobračevo pri Žireh. V Ameriki je bival okoli 20 let. V pondeljek 25. februarja je še delal, teden dni pozneje pa je bil že mrtev. Bil je povsod poznan pod imenom Tomincov Nace in pri Slovencih zelo priljubljen. V starem kraju zapušča enega brata. — V verskih razmerah smo precej na dobrem, kar je v prvi vrsti zaslug č. g. župnika Anton Sifferja. Imamo svojo cerkev, katera bo, kakor upamo, v kratkem povečana, tako da bo ena najlepših na divjem zapadu. — Rojake širom domovine svarimo pred Ameriko, posebno sedaj pred volitvami. Poročila, ki prihajajo iz vseh krajev države niso nič kaj ugodna, lahko da nastane brezdelje, kakor je bilo pred dvema letoma, ko je bilo skoraj tri milijone ljudi brez dela. Pozdrav vsem naročnikom in čitateljem Domoljuba: Jernej Jereb, Rock Springs Wyoming Box 446. U. S. A.

d Šest Slovencev ponesrečilo v Ameriki. V Castle Gate v državi Utah v severni Ameriki je dne 8. marca ponesrečilo šest naših rojakov vsled silne eksplozije. Doslej so znana imena treh slovenskih ponesrečencev. So to: Jurij Sluga, Andrej Kompas in Aleš Petrič. Vsega skupaj je ponesrečilo 178 rudarjev, večinoma Italijani, Angličani in Grki.

d Grozna družinska žaloigra se je odigrala v noči med 25. in 26. marcem v Nemški vasi pri Ribnici. France in Angela Prelesnik, dobra in poštena zakonca, posestnika lepega grunta, sta bila v torek na Marijini praznik še pri sv. maši. Popoldne pa se je ženi nenadoma omračil um in je ušla proti Novi Štifti. Mož jo je šel iskat in jo je pripeljal domu. Ponoči pa je uboga žena, stara 33 let, popolnoma zblaznela, tako da jo je več ljudi le s težavo krotilo. Proti jutru so jo spravili na voz, pri čemer je dobri mož še pomagal, in jo odpeljal v Ribnico na vlak in v bolnico. Mož pa je zatem izgubil in čez kako dobro uro so ga našli v zgornjih prostorih njegove hiše zaklanega. Poleg njega so ležali trije noži. En sunek si je dal v grlo, drugega po v vrat pod uho. Revez je od britkosti zblaznil in se končal. Žalovanje za poštenjakom je splošno. Na posestvu sta ostala le 11 letni sinček in politretje leto stara hčerka.

d Vlomilska tolpa pod ključem. V Ljubljani so izaledili in prijeli vlomilsko tolpo, ki je tekom časa napravila 14 vlovov. Svoje gnezdo je imela družba v ulici na Grad. Sedaj so vsi pod ključem.

d Strašen zločin se je zgodil v noči od 23. do 24. t. m. v Družinski vasi pri Beli cerkvi. Mlada dva zakonska Ivan in Uršula Ramuta — žena bi imela že v nekaj tednih dobiti prvega otroka — sta bila zjutraj najdena umorjena, glavi strašno razbiti. Ležala sta v luži krvi, žena v hiši, mož pa zunaj na dvorišču. Roparski morilec je menda odnesel precejšnjo vsoto denarja, vse drugo pa pustil pri miru. Hiša stoji na samem, stanovala sta sama, zato se je grozni zločin posrečil. Daj Bog, da bi se pravici posrečilo izalediti trikratnega morilca in roparja.

d Umor pod Limbarsko goro. Vdovo posestnico 43 letno Marijo Sever iz Savelj pri Ljubljani je neki berač iz Prevov zvalil

v Krašnje, češ, da bo tam lahko kupila kravo. Žena je vzela s seboj precejšnjo svoto denarja. V nekem gozdu blizu Krašnje pa jo je berač s kolom pobil na tla, jo ubil in uropal. Nečloveškega morilca so že zaprli.

d J. L. Št. v. Odgovor prihodnjič.
d V. P. D. v. Vaše pismo smo poslali dopisniku v izjavo.

MED BRATI ONKRAJ MEJE.

Prosvetna zveza v Gorici je priredila v nedeljo, 23. pr. m. dva poučna tečaja, in sicer enega za režiserje, enega pa za telovadkinje. Režiserskega tečaja se je udeležilo nad 40 režiserjev iz vseh delov Julijske Krajine. V predavanjih in praktičnih nastopih so dobili udeleženci pouk o dramii, o maskiranju, kostumih, odru, pravnih pogojih za prireditve itd. Tečaj se je zaključil s štiridejanko »Bele vrtnice«. — Telovadnega tečaja za članice se je udeleževalo 32 telovadkinj iz raznih krožkov. Tudi ta tečaj se je zaključil s vzorno prireditvijo sester telovadkinj. — Prosvetna zveza izdaja svoje glasilo »Naš čolnič«, ki je krasno društveno glasilo. List prinaša tudi slike. Našim prosvetnim društvom glasilo naših bratskih prosvetnih društev onkraj meje prav toplo priporočamo.

† Janka Wilfan. Nosilcu slovenske narodne liste g. dr. Josip Wilfanu je 23. pr. m. umrla v Ljubljani hčerka Janka. Narodnemu borcu naše iskreno sožalje.

Občinske volitve na Koroškem. 6. april ne bo preizkusni dan samo za naše brate v Julijski Krajini, ampak tudi za naše sorojake onkraj Karavank. Kakor smo že poročali, se vrše ta dan na Koroškem občinske volitve, za katere so se Slovenci skrbno pripravili. Zagrizeni nemški nacionalci in socialdemokrati se napačno na vse kripelje, da iztrgajo Slovincem zadnjo občino iz rok, ali zavednost naših slovenskih mož jim bo prekrizala njihove načrte in nakane.

Povest »KAZNOVANI UBOJ«, ki jo prinaša Domoljub, je spisala sloveča pisateljica Handel-Mazzetti. Njena najlepša povest

Junakinja iz Stajra

se dobi v Jugoslav. knjigarni v Ljubljani. Knjiga velja vezana s poštnino vred 63 Din.

Pozor! Preselitev!

Polnoma varno naložite svoj denar pri

»Vzajemni posojilnici«

v Ljubljani — r. l. s. o. l.

ki se je PRESELILA iz hiše Uršulinskega samostana na Kongresnem trgu poleg nunske cerkve v lastno novo palačo na MIKLOŠIČEVI cesti poleg hotela »UNION«. — Hranilne vloge se obrestujejo

po 6 0/0

brez odbitka rentnega in invalidskega davka. — Vloge v tekočem računu se obrestujejo

po 5 1/2 0/0, vez. tudi po 6 1/2 0/0

VARNOST za hranilne vloge je ZELO DOBRA, ker poseduje Vzajemna posojilnica relativno večino delnic stavbne delniške družbe hotela »Union« v Ljubljani. — Vrhutega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tujini inozemstvu. — Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

POLITIČNI ZAPISKI

p Boj med centralizmom in avtonomijo je sedaj na višku in bo ostal na tem višku do prihodnjih volitev. Nasproti si stojita dva spretna vojskovodja — na eni strani zviti, politično nad vse spretni in brezobzirni Pašič, katerega niti najosnovnejši državni zakon ne ovira pri izbiranju orožja, na drugi strani pa vztrajni, molčeči in dosledni dr. Korošec, ki ne odneha niti takrat, kadar Pašič grozi z armado.

V tem boju moramo dr. Korošca naravnost občudovati, kako je znal iz peščice slovenskih poslancev, počasi sicer, toda z gotovostjo stvoriti veliko fronto, ki je številno in moralno in umsko nad Pašičevimi pristaši, kako je znal tekom časa vse, kar je poštenega, zbrati okrog sebe in vse korutarje, korupcioniste in državne zajedavce poriniti v nasprotni tabor. Vsa poštena jugoslovanska javnost je hvaležna dr. Korošcu za to njegovo naporno in nehvaležno čiščenje balkanskih manir.

Naša dolžnost pa je, da ga v tem najhujšem boju moralno podpiramo in vztrajamo z njim vred do končne zmage.

p Zaslužena lekcija. Ko se je po sestavi nove laživlade prikazal v zbornici Pribičević, tedaj je cela zbornica zagrmela: izdajica, uskok, lopov. Pribičević je sedel bled kakor smrt na svojem sedežu, nervozno se je premikal. Niti radikali mu niso prišli na pomoč, ker Judeža so pač dobro plačali — a se jim gabi.

p Slovenski Iskariot dr. Žerjav je prišel k farizejem in pismarjem v Belgradu in jim rekel: Koliko mi daste, pa vam izdam slovenskega trpina. Pa so rekli: trideset srebrnikov, t. j. toliko milijonov za volitve itd. In so mu dali. Iskariot pa je šel in izdal slovenskega trpina belgrajskim pismarjem in farizejem.

p Kakšen razloček je med dr. Žerjavom in Juda Iskariotom? Juda Iskariot je enkrat izdal svojega Gospoda in se nato od sramu obesil, dr. Žerjav pa je že drugič izdal svoj narod in je pripravljen še v tretjič.

Puceljeva polomija v Crnomlju.

Na praznik sv. Jožefa je sklical Pucelj v Laknerjevi dvorani shod samostojnih. Da je bore malo zanimanja za njegovo stvar, je kazala pičila udeležba. Zbralo se je v prostorni dvorani kakšnih deset demokratov in samostojnežev. Sele pristaši SLS, ki so do zadnjega kottička napolnili dvorano, so rešili Pucelja, da ni mlatil prazne slame golim stenam. In njegov govor? To niti govor bil ni. Burni protesti so se vrstili eden za drugim, tako, da je odmor trajal večkrat do četrt ure. In še takrat, ko je Pucelj prišel do besede, je bil primoran le zagovarjati svoje ministrotvanje. Dovolj jasno in značilno sliko o svojem shodu je podal Pucelj sam, ko je izrazil dvom, jeli to shod SK ali SLS.

Nato je povzel besedo kaplan g. Kos, ki je povdaruil, koliko zla je napravil Pucelj s svojo Samostojno stranko ravno Sloveniji. Današnje razmere so v veliki meri po nje-

(Dalje glej na naslednji strani spodaj!)

NAZNANILA

DRUŠTVENA NAZNANILA. Za vsako naznanilo srečolova, veselice ali prireditve, pri kateri se pobira vstopnina, se plača od vsake besede, ki šteje več kot dve črki, 25 par. Denar naj se pošlje v kuverti v bankovcih ali poštaih znamkah. Vsako naznanilo mora biti v pondeljek dopoldan v Ljubljani.

n Ustanovni občni zbor Okrajne kmet-ske zveze v Črnomlju se vrši na cvetno nedeljo, dne 13. aprila točno ob 9. dopoldne v prostorih g. Mihe Skubca v Črnomlju. — Krajevne KZ in krajevni odbori SLS v Črnomlju, Semiču, Dragatušu, Vinici, Adlešičih in Starem trgu naj pošljejo svoje odbornike kot delegate na ustanovno skupščino. Na dnevnem redu je tudi poročilo o političnem položaju.

n Izobraževalno društvo v Dražgošah vprizori na cvetno nedeljo predstavo »Roza Jelodvorska.« — Pridite pogledat!

n Ljudski oder v Ljubljani vprizori v nedeljo, dne 6. aprila ob 4. popoldne in v četrtek, dne 10. aprila ob 8. zvečer igro: »PASIJON« ali »Trpljenje in smrt Jezusa Kristusac v 10 slikah. Ta igra se bo vprizorila v istem obsegu kakor lani ob katoliškem shodu. Občinstvo z dežele naj po možnosti poseti nedeljsko popoldansko predstavo, ljubljansko občinstvo pa večerno predstavo v četrtek. Predprodaja vstopnic od četrta naprej vsak dan in sicer čez dan v Društveni nabavni zadrugi v Ljudskem domu, od 5—7 zvečer vsak dan in v nedeljo od 10—12 in od 2 naprej do začetka predstave tudi v pisarni Ljudskega odra.

n Obrtniki pozor! Neka kmet-ska občina na Notranjskem želi dobiti v svojo sredo kovača, izurjenega podkovskega mojstra, ki bi bil odločen pristaš SLS. Najboljše bi bilo, če bi bil samec in moral bi imeti svoje najpotrebnejše orodje. Kdor bi hotel iti v ta kraj, naj se takoj obrne po natančnejša pojasnila na tajništvo Jugoslovanske Kmet-ske zveze, Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Priporočamo vsem rodbinam Kolinsko ciklo-rijo, izvrsten pridelak za kavo.

NAHOD? GLAVOBOL? Zobobol? Trganje?

Odrečejo večkrat mislice in živci? Prijetno čuvstvo kreposti prinese pravi Fellerjev Elzaldid! Najboljše hišno sredstvo, lajša bolečine, osvežuje in jači ta čez 25 let priljubljen kosmetikum za nego kože, las in ust! Veliko močnejši, izdatnejši in boljši kakor francosko žganjel S pakovanjem in poštino stanejo 3 dvojnat ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic 214 dinarjev in 10 odstotkov doplatka. Razpošilja: Lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzatrž št. 16. Hrvatsko.

goví krivdi. Stranka, ki edina res dela za blagor ljudstva, je SLS. Končal je: zato Bog živi SLS! Bog živi dr. Korošca! Viharno ploskanje in živio-klici so sledili temu izvajanju. Samostojni pa so molčali kot grob.

SIROM · DOMOVINE

RAKA NA KRŠKEM.

V nedeljo, 16. marca, se je vršil pri nas županski tečaj, ki se je prav dobro obnesel. Poročala sta okraj. glavar dr. Logar in Kristan. Udeležili so se tega tečaja možje in fantje ne samo iz domače občine, ampak tudi iz Studenca, Bučke in od Sv. Duha. Od pol 8. do 10. ure so z zanimanjem sledili praktičnim izvajanjem gg. predavateljev. Po 10. sv. maši se je nadaljeval tečaj še posebej za fante.

Jako prijetno pa smo bili iznenadeni, ker nas je počastil s svojim visokim obiskom g. veliki župan, ki jo je nepričakovano primahal peš iz Krškega.

Prav nič ni trpel župan. tečaj z ozirom na udeležbo raditega, ker se je istočasno vršil na Raki »krasno obiskan sestanek« JDS, katerega je otvoril predsednik krajevne organizacije, g. Ančimer in na katerem je mahal po brezstidnih, rimskih brezdomovincih dr. Rape, kakor posnamemo iz »Jutra«, 16. marca.

Pametni ljudje primerjajo: na naši strani tečaji in izobraževanje — na drugi strani zmerjanje in surovost. Mi smo z ljudsko sodbo lahko zadovoljni.

IZ ŠENČURSKÉ OBČINE.

Bral sem v »Domoljub«, da se bližajo občinske volitve, zato sem se namenil glede teh volitev nekatere stvari pojasniti in priporočiti in to vsem strankam. V občinskem odboru naj bi bili sorazmerno zastopani vsi stanovi, in sicer po poštenu odmeri. Zato naj bi se vsak stan: kmet, delavec, obrtnik, zavedal, da je ta volitev važna zadeva, ker zavisi od nje ves napredek in dobrobit občine. Ljudje, bodite sami razsodni, nikar se ne pripravajte in ne dajajte se podkupovat za nekaj kozarcev vina, da se bodo po volitvah iz vas norčevali, češ, za pijačo se vse dobi. Za časa agitacije bodite sami svojih misli, ne dajte se voditi od drugih po njihovih mislih. Stvar ni preveč težka! Dobro si oglejte človeka, ki ga mislite voliti, oglejte si ga, s kom se druží, kaj bere, kaj hvali, čez kaj zabavlja, kako gospodari, kako svoje otroke vzgaja. In ko bo listina sestavljena, pogledjte, kako so v njej zastopani stanovi. Da ne bo kakor doslej, ko je od 24 odbornikov 5 »birtov« z županom vred! In župan gostilničar! Kako je to mučno, če mora človek v navzočnosti pivcev in družine iskati in prositi, kar rabi. Potem pa tisto strankarstvo »zgornjih« in »spodnjih«. Volite župana v s r e d o občine, pa bo vse prav. V velikih občinah je to potrebno. — Volivci! Volitve se bližajo, boj bo hud, a prava razsodnost naj nam da dobrega župana in dobre odbornike, resnične zastopnike ljudstva. — Volivec šenčurske občine.

ZAVOGLJE.

Že lansko leto je prinesel Domoljub poročilo, da imamo pri nas podrt most čez Dobrunjico, ki pelje proti Zalogu, ki ga je zadnjč popravila občina Dobrunje. Dokazali smo že večkrat, da je ta most občinski.

da je isti v korist ne samo Zavogeljcem, ampak vsem vasem v spodnjem delu občine. Dasi smo že tolikokrat na vse kraje prosili, pa nič ne izdajo vse naše prošnje. Kam naj se vendar obrnemo, ker vse naše prizadevanje nič ne izda? Vaščani iz Zavoglja smo pa najbolj prizadeti, ker imamo onstran Dobrunjice svoja polja in travnike. Bliža se čas za poljsko delo, pa ne dobimo od nikoder nobenega odgovora. Kličemo torej vnovič: na pomoč, občinski možje!

SORA PRI MEDVODAH.

Od 21. do 23. marca so imeli fantje duhovne vaje, ki jih je vodil preč. g. Andrej Tumpej, misijonar iz Ljubljane. Udeležili so se jih s par izjemami vsi fantje naše župnije. Krona vsega je bilo skupno sv. obhajilo v nedeljo zjutraj, kajti župnija še ni videla toliko fantov skupaj pri sv. obhajilu. Vsa čast jim! — Govori se, da je bil v nedeljo dne 16. marca v gostilni Možina, zraven papirnice v Goričah ples, baje še prav do jutra. Bo gotovo resnica, ker je bil v tej gostilni že večkrat ples brez dovoljenja in se je zgodilo tudi že več drugih nerednosti. Seveda se je tudi to pot plesalo brez dovoljenja, ker si ne moremo misliti, da bi županstvo dovolilo ples na kvaterno nedeljo v postu. Starši, ne pustite svojim sinovom, še manj pa hčeram, da bi zahajali v tako gostilno! — Žganja se v naši župniji jako veliko iztoči. Ali je kocošija za to ali ne, se ne vpraša, tudi ne za nedeljo in praznik. Toči se tudi po privatnih hišah. Boj temu največjemu sovražniku slovenskega naroda do skrajnosti!

SV. KRIŽ PRI KOSTANJEVICI.

V nedeljo, 23. marca so se tudi otroci bušeške šole javno pokazali. Igrali so v Sv. Križu dve igri: »Sirota Jerica« in »Zamorčki.« Tudi so deklamirali in peli. Pokazali so otroci, da ne razumejo vlog in predmetov samo v šoli, ampak tudi kje drugje, če treba. Lepo so naredili, za kar gre seveda največ zahvale ondotnemu, za vse dobro vnetemu učitelstvu. S sedanjim učitelstvom so ljudje lahko zadovoljni. Naj bo prepričano, da bo dobro ljudstvo vedelo ceniti njihovo skrb in delo. Cerkev, šola in »Dom« morajo iti skupno pot, kakor se je lepo izrazil g. nadučitelj. Naj pride tudi kaj med naše Orle in Orlice. — Za Dejanje sv. Detinstva so darovali otroci šole v Sv. Križu 325 Din. Za njimi ne bodo ostali otroci bušeške šole. — Bomo videli in sporočili. — Starši, pomagajte jim, v delovanju za misljone je božji blagoslov. — Podružnice Gradec, Frloga in sv. Mohor se pa te dni postavijo, dobijo namreč nove, jeklene zvonove. Težki bodo 194, 252 in 500 kg.

Pfaff šivalni stroji

so najbolj priporočljivi. — Cene solidne. Plačljive na obroke.

IGN. VOK

CHRISTIANA & NOVOMESTO.

GOSPODAR

Mlečna kriza.

V nedeljo, dne 23. marca se je vršil občni zbor Mlekarskega društva za ljubljansko okolico, ki je bil zelo dobro obiskan.

Poleg običajnih točk dnevnega reda se je razpravljalo tudi o nadprodukciji mleka, ki se pojavlja od lanske jeseni in se preti spremeniti to pomlad v mlečno krizo, ki ne bo imela za posledico samo padec cene mleku pod produkcijsko ceno, temveč znatne množine mleka sploh ne bo mogoče vnovčiti.

Da se nastop krize po možnosti prepreči, je občni zbor sprejel resolucijo in jo predložil vsem prizadetim organom, ki so dolžni skrbeti za dobrobit kmeta. Resolucija se glasi:

Občni zbor konstatira, da nastaja z vračanjem normalnih razmer nadprodukcija mleka, ki dnevno narašča in ki se bo z nastopom paše ter zelenega krmiljenja spremenila v težko mlečno krizo.

Da je temu res tako, ne dokazuje samo predvojni izvoz mleka in mlečnih izdelkov iz bivše Kranjske ter večkratne mlečne krize, temveč nam dokazujejo to tudi in predvsem razmere na ljubljanskem trgu. Od lanske jeseni naprej je ljubljanski trg vsak dan bolj prenapolnjen z mlekom, tako da ga morajo prodajati nekateri proizvedenci po zelo nizki ceni, nekateri ga pa sploh ne morejo vnovčiti. Dalje konstatira občni zbor, da je položaj z ozirom na predvojne razmere za okoliškega kmeta tudi vsled tega zelo poslabšan, ker se mora boriti z močno konkurenco, povzročeno z dovozom mleka in mlečnih izdelkov na ljubljanski trg iz oddaljenejših krajev, ki so pred vojno izvažali v primorska mesta.

Spričo imenovanih okoliščin je gotova stvar, da ne bo samo cena mleka padla pod produkcijsko ceno, na kateri se že sedaj komaj drži, temveč znatne množine mleka sploh ne bo mogoče vnovčiti.

In to bo za okoliškega kmeta, katerega je mleko glavni vir dohodkov, usodni udarec.

Glede na imenovane okoliščine ugotavlja občni zbor, da imamo pred vratmi težko mlečno krizo, katero je treba lečiti preden postane za večino ne samo okoliških, temveč tudi gorenjskih in notranjskih kmetov sploh usodna.

Rešitev odnosno preprečitev krize vidi občni zbor edino v tem, da se organizira uspešen izvoz mleka in mlečnih izdelkov, v kolikor isti preostaja nad domačo uporabo. Ker rešitev tega vprašanja ni enostavna in ker ne zadeva samo kmetov ljubljanske okolice, zato je za njega uspešno rešitev potrebno sodelovanje vseh prizadetih činiteljev, predvsem pa vlade in kmetijskih gospodarskih in strokovnih organizacij.

Zato občni zbor poziva vlado, da z ugodno carinsko, transportno in tarifarno politiko olajša izvoz mleka in mlečnih izdelkov ter gmotno podpira snovanje in de-

lovanje mlekarskih zadrug v oddaljenejših krajih od Ljubljane, ki naj mleko in njega izdelke izvažajo ter tako prepuste ljubljanski trg producentom bližnje okolice; na kmetijske, gospodarske in strokovne organizacije, da snujejo mlekarske zadruge, delujejo na razširjenje in izboljšanje mlečne industrije, oskrbe inozemski trg, preskrbe zadrugam opremo in jih podpirajo pri delovanju z nasveti.

Poleg tega smatra občni zbor, da je za pristop k reševanju tega vprašanja potrebna posebna anketa, katero naj bi sklicala vlada in povabila na njo podpisano mlekarsko društvo ter da je nujno potrebno oživotvorjenje mlekarske šole.

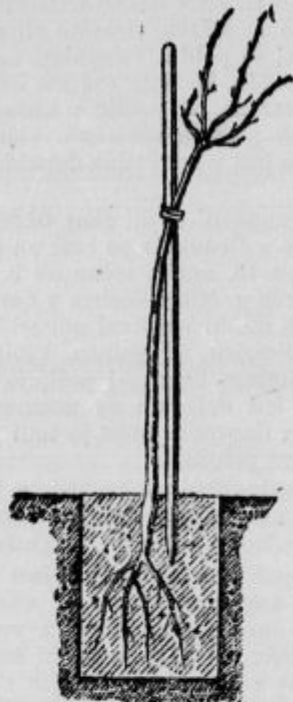
Dalje je občni zbor sprejel posebno resolucijo zaradi dovoznih cest v Ljubljano, zlasti Gosposvetske ceste, ki so v tako zanemarjenem stanju, da se prevračajo mlečni vozički, odnosno, da morajo kmetje dovažati mleko ob slabjših vremenih s konji, kar stroške zelo zviša in se dostikrat za mleko toliko ne dobi, kolikor stane sam dovoz.

Občni zbor je bil nato zaključen v dobri veri, da se bodo merodajni organi zavzeli za stvar in pristopili takoj k reševanju tega za kmeta tako važnega vprašanja.

Kako globoko?

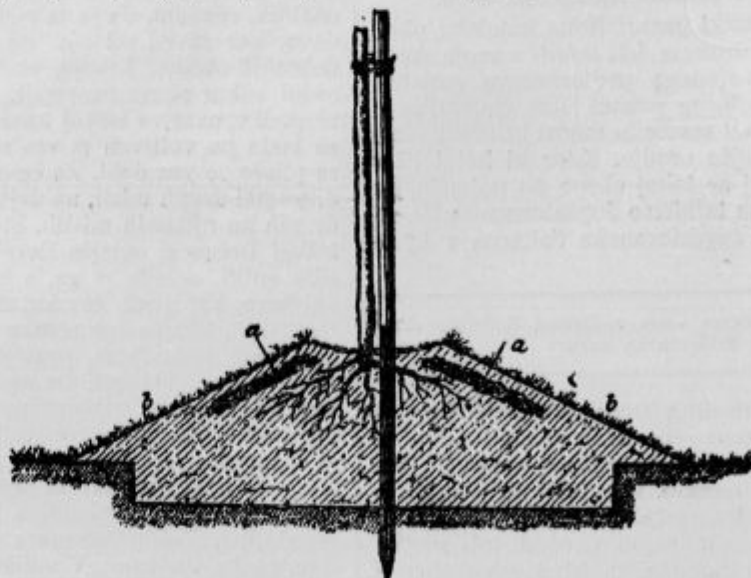
Pravzaprav bi bilo treba današnji dve sliki samo pogledati, pa bi takoj lahko vedeli, kako je posaditi mlado sadno drevo. Kaj je pravo, kaj je napačno, ni

celo leto ne gane. Tako gre leto za letom, dokler ne usahne, ako ga že preje ne vrže te ven. Takih-le krevelj, kakršno kaže druga podoba, vidite mnogo po naših sadovnjakih. Ljudje pa ugibajo na vse strani, kaj bi bil pravi vzrok, da drevje ne raste

Slika 2.

Oglejmo si tako drevo malo bliže. Odgrnimo nekoliko zemlje od korenjače, pa se bomo kmalu prepričali, da tiči 10, večših do 20 cm deblo v zemlji. Drevo je posajeno pregloboko in to je največkrat edini ali vsaj glavni vzrok, da si ne more pomoči. Čudno tol! Naši ljudje tako

Slika 1.

težko uganiti. Vedar pa mogoče ne bo odveč, ako se ob enem tudi nekoliko pomenu o tem važnem vprašanju, ki bi moralo biti baš sedaj na dnevnem redu povsod, kjer zasajajo mlado sadno drevje.

Gotovo ste že videli ali pa imate celo sami mlado sadno drevje, ki se je sicer prijelo, toda nič kaj z veseljem ne raste. Nekatero komaj dobro ozeleni, potem pa se

radi sade pregloboko. Prav povsod naletno na to veliko napako. Ne vedo, ali pa ne pomislijo, ko drevje sadijo, da spadajo v zemljo samo korenine, ne pa še kos debla. Samo korenine so ustvarjene za življenje v zemlji — pa blizu vrha, ker le tu je plodna zemlja, tu je potreben zrak in toplota. V globini manjka vsega. Deblo opravlja pa svoj posel nad zemljo. Ako pa

ga potopimo v zemljo, ne more vršiti od narave določenega mu opravila tako kakor treba.

Na to se pri sajenju vse premalo pazi. Jame delajo povečini pregloboke pa preozke. Baš narobe, kakor bi moralo biti. Na širino bi morali iti najmanj 1 m, v globino pa vobče zadostuje 50—60 cm. Na plitvinah in na mokrotnem svetu je pa še to preveč. Dalje je treba pomniti, da se zemlja v jami sesede in potegne seboj tudi drevo. Tudi če ga postavimo pri sajenju v pravo višino, bo stalo čez dve, tri leta, ko se zemlja umiri, pregloboko. Zato je nujno potrebno, da pri sajenju s tem računamo in da posadimo drevo 10—15 centimetrov — kakor je pač jama globoka — višje nego ima končno stati.

Navadno je drevje, ki ga dobimo iz drevesnic, cepljeno pri tleh, le nekaj centimetrov nad zemljo. Tisto mesto (cepišče) se dobro pozna in v vsakem oziru bomo zadeli pravo, ako drevo tako posadimo, da bo tisto mesto, potem ko se bo drevo do kraja posedlo, še vedno tik nad zemljo.

Posebno škodljivo je globoko sajenje v močni težki, ilovnati zemlji, ali pa na vlažnih krajih, kjer je podtalna voda blizu vrha. Na takih tleh bi morali saditi še posebno plitvo, ali prav na vrhu, ali pa celo na velike kupe, kakor kaže 1. podoba. Na zelo rahli zemlji in v bolj suhotnih legah nekoliko globlje sajenje vobče ni tako škodljivo. Vendar pa tudi tu gledamo, da pride cepišče prav blizu vrha, oziroma, da gleda vsaj deloma iz zemlje.

Kako pomagati drevju, ki je pregloboko posajeno? Včasih, če napaka ni prav prevelika, že zadostuje, ako zemljo nekoliko odgrebemo do korenjače, da nastane okrog debla plitvo globel. Kjer pa tiče korenine le pregloboko v zemlji, ni druge pomoči, nego da vzamemo drevo ven in ga iznova posadimo v pravo višino. Pri tej priliki je treba seveda korenine in vrh primerno skrajšati. To gre posebno lahko pri drevju, ki je bilo posajeno šele pred par leti. Starejše drevje neradi presajajo; vendar pa bi se tudi tu delo izplačalo. Preglejte, kar ste letos posadili! Če se vam zdi, da je pregloboko, ven z drevesom v pravilno višino!

Ozimna pšenica potrebuje brane.

Pšenica, ki smo jo jeseni posejali, se je sicer dobro ukoreninila in razrastla, toda tekom zime jo je sneg precej potlačil, da se rastline spomladi deloma ne morejo dovoljno razvijati, ker jim v zemlji primanjkuje zraka. Treba je torej zemljo primerno zrahljati, da pridejo vanjo zrak, toplota in vlaga. Tudi plevel se večkrat močno razširi in ovira pšenico pri razvoju, treba ga je torej uničiti. Umno gospodarjenje zahteva torej od poljedelca, da zemljo in plevel zatre, kar najlažje in najuspešneje izvede z njivsko brano, s katero pobrana ozimna pšenica. Pri tem delu mora pa previdno postopati, da ne napravi na njivi preveč škode. Brananje ozimne pšenice vršimo le ob suhem vremenu in ko je zemlja že precej osušena. Posebno priporočljivo je branati pred dežjem, ki more-

biti izruvane korenine zopet zalije z zemljo, da se ne osuše. Po takem brananju se pšenica veliko krepkeje razvije in vrže lepše pridelke, debelejšje zrnje nego nebrana setev. Žal, da se naši kmetovalci le stežka oprimejo vseh takih njim dosedaj nepoznanih novotarj, ki so drugod že davno vpeljane in donašajo večje pridelke nego starokopitno kmetovanje.

Še boljše uspehe dosežemo, če po brani pšenico še povaljamo. Z valjarjem pritisnemo rastline, ki jih je brana deloma izruvala, zopet k zemlji. Pri umnem pridelovanju pšenice velja torej načelo, da mora vsakemu brananju tega žita slediti valjar. Ta namreč zdrobi tudi marsikatero kepo ali grudo, ki smo jo z brano spravili na vrh, ter s tem olajša poznejšo žetev pšenice. Res je sicer, da na ta način obdelana njiva ne izgleda preveč prikupljivo, toda kmalu se rastline popravijo in izgledajo lepše nego one na nepobrananih njivah. Popolen uspeh pa dosežemo, če zraven brananja in valjanja potrosimo po njivi še 80 kg čilskega solitra na oral, ki izredno pospešuje rast pšenice in izdatno zviša pridelok na zrnju in slami. Našim kmetovalcem nujno priporočamo, da se oprimejo tega umnega obdelovanja ozimne pšenice, kar bo znatno zvišalo dohodke njihovega gospodarstva.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Vrednost denarja 1. aprila: dolar (ček) 80 dinarjev, dolar (denar) 79.50 dinarjev, lira 3.45 do 3.50 dinarjev, francoski frank 4.45 dinarjev, švicarski frank 14.10 dinarjev, čehoslovaška krona 2.35 dinarjev, lunt šterling 345 do 349 dinarjev, 10 tisoč avstrijskih kron 11.45 do 11.50 dinarjev.

CENE.

g Cene za špecerijsko blago v Ljubljani. 1 kg kave Portoriko 70 do 76 Din, Santos 56 do 60, Rio 44 do 48, pražene kave I. vrste 90 do 100, II. vrste 76 do 80, III. vrste 50 do 52. 1 kg kristalnega belega sladkorja 22, 1 kg sladkorja v kockah 24, 1 kg kavine primesi 25, 1 kg riža I. vrste 12 do 14, II. vrste 8 do 12, 1 liter namiznega olja 28, 1 liter jedilnega olja 26, 1 liter vinskega kisa 1.75 do 2, navadnega kisa 1.75 do 2, 1 kg soli 4, 1 kg celega popra 38, mletega 38, 1 kg paprike 48, 1 kg 1 kg pšeničnega škroba 15, 1 kg koruznega škroba 12, 1 kg testenin I. vrste 19, II. vrste 10.50 dinarjev.

g Cene za kože divjačine. Lisice 400, kune 1400, dihur 140 do 150, vidre 800 do 900, divja mačka 100 do 110, jazbec 110, volk 150, zajec 15 do 16 Din za kos.

g Tržne cene v Mariboru. Meso: govedina I. vrste 23 do 27, II. vrste 22 do 24, III. vrste 19 do 20 Din. Teeltina: I. vrste 26 do 30, II. vrste 24 do 25 Din. Svinjina: 30 do 40 Din. Konjsko meso I. vrste 12 do 15, II. vrste 8 do 10 Din. Kože: 1 komad konjske kože 175 do 200 Din, 1 kg goveje kože 17.50 do 20, telečje 30, svinjske 13 do 14, gornjega usnja 120, podplato 80 do 125 Din. Perutnina: 1 mažen piščanec 35, večji 45, kokoš 60, raca 75, goč 100 do 130, puran 110 do 200, domači zajec 17.50 do 45 Din. Jabolka 6 do 11 Din. Žito: 1 kg pšenice

8.50, rži 3.25, ječmen 3, proso 3.50, ajda 3, fižola 4 do 6, leče 14 Din. Mlevski izdelk: nularica 1 kg 6.25, št. I 6, št. II 5.75, št. VI 5, št. VII. 4 Din. Krma: seno 80 do 100, otava 100, ovsena slama 75 do 80.

g Gospodarska zveza notira sledeče cene: Semena: Domača detelja, plombirana po 30 Din. Lucerna ali nemška detelja, plombirana po 28 Din. Rdeča detelja ali inkarnatka po 25 D. Semenska pesa »Eckendorfer«, rumena, po 26 Din. Semenska pesa »Mamuth«, rdeča, po 26 Din. Italijanska ljulika po 24 Din. Angleška ljulika po 22 Din. Nemška ljulika po 14 Din. Grahora po 5 Din. Mažji rep po 22 Din. — Gnojila: Superfosfat rudninski 16% po 120 Din. Superfosfat kostni 18 do 20% po 240 Din. Razklejena, bela kostna moka po 210 Din. Tomaževa žindra 18 do 19% po 170 Din. Kalijeva sol 40 do 42% po Din 150 Din. Kajnit 12 do 14% po 70 Din. — Krmila: Klajno apno po 4.50 Din, pri manjšem odjemu 5 Din. — Vinogradniške in kmetijske potrebščine: Drevesne škropilnice po 600 Din. Modra galica 98 do 99% po 9.50 Din. Žveplo, dvojno rafinirano po 4 Din. Trierji, (čistilniki) tt. Heid po 2900 Din znamke MIA. Trierji (čistilniki) tt. Heid po 2800 D znamke MIB. Mlatilnice na ročni in gepeljni pogon po 4500 Din. Gepelji na 36 obratov po 4500 Din. Gepelji na 24 obratov po 4000 dinarjev.

RAZNO.

g Živinski in kramarski sejem v Velikih Poljanah pri Ortneku se bo vršil dne 10. aprila 1924.

g Vinska kriza. »Jug. Lloyd« priobčuje pod tem naslovom članek, v katerem opisuje težak položaj vinogradnikov in navaja, da mora dati vinogradnik za 1 kg kruha 2 l vina, 1 kg mesa 7 l vina, za kg ribe 4 l vina, za 1 kg testenin 3 l vina, za 1 kg kave 16 l vina in za 1 kg sladkorja 7 l vina. V nadaljnjih izvajanjih dokazuje, da potrebuje pet- do šestčlanska družina mesečno izkupilo 10 hl vina, kar dokazuje, da dela vinogradnik napram prevojni dobi sedaj polovico cenejšje.

g Kupčija s krompirjem. Dosedaj že nekaj tednov učvrščene cene krompirja so pričele v zadnjem času občutno nazadovati. Vzrok temu je deloma konkurenca Mažarske na zunanjih trgih, ponajveč pa južno vreme, ki sedaj omogoča dovoz blaga na razna postajališča, kar je bilo doslej zaradi obilice snega skoro neizvedljivo. Slovenske gorice, Prekmurje, osobito pa Hrvatska, koder prezimujejo krompir v jamah na prostem, bodo sedaj v stanu docela kriti povpraševanje po blagu. Tržna cena krompirju je v Celju, Mariboru in Ptujju povprečno 5 K za kg na drobno. Prekupei plačujejo zadnje dni krompir v ljubljanski okolici na debelo po 5 K kg.

ZOPER SLABOKRVNOST, BLEDICO, SLABO PREBAVO IN OSLAVELOST vsake vrste pripočajo zdravniki najbolj aromatično ZELEZNATO TINKTURO, ki jo izdeluje lekarna na Vrhniki. Ista ne kviri zob in je izvrstnega okusa, zato jo vživajo z najboljšim uspehom odrastli in otroci. Pol-litrska steklenica stane 20 Din (80 kron). Razpošilja se prostnoobratno vsaka količina, priporočila pa se naročiti 3 steklenice naenkrat. — Pišite na lekarno pri »ANGELU VARIHU« NA VRHNIKI

GOSPODINJA

STRUP.

Materel! Že zadnjič smo opozorili na silno važnost čitanja, ki naj ga otroci vzljubijo, ker se mnogo nauče, obenem pa se mimogrede ognejo slabe priložnosti, zlasti pa oštarije, ki so prave dušne in telesne morilnice našega naroda.

Danes vas pa moram opozoriti na neko drugo stvar, ki pride pri čitanju zlasti vpoštev.

Pazite na to, kaj se čita v vaši družini. Kakor je čitanje dobrih knjig in časopisov naravnost dobrota za človeka, zlasti mladega, tako je branje nespodobnih ali brezverskih knjig in časnikov naravnost duševni samomor. Čisto naravno! Če knjiga v prijetnem slogu popisuje in odkriva vse človeške strasti v vsej nesramežljivi goloti ter jih — in to je glavno — brani kot nekaj naravnega, jih hvali in proslavlja ter jih vedno vodi do zmage nad čednostjo, tedaj se morajo v mladem srcu zbuditi vse sorodne strasti, ki spe v vsakem človeku. Po takem branju vse te strasti razplamte, pojmi o potrebi in važnosti samopremagovanja in čednosti se zmešajo in zabrišejo, strast zmaga in konec je padanje in padanje.

Tako npravno padanje pa potegne za sabo tudi drugo, kar ima človek dobrega v srcu, zlasti vero in versko življenje. Nič čudnega — ogenj in voda ne moreta bivati v isti posodi, svetloba in tema ne v istem času.

Ali čitanje časopisov, ki venomer napadajo duhovnike, Marijine družbe, misijonarje, sv. Očeta — sploh vse, kar je katoliškega! Mlad človek — pa tudi starejši — nezavestno in nehote dobi mržnjo do duhovnika in cerkve, in ker sta duhovnik in cerkev tako zvezana s katoliškim naukom in zakramenti, dobi tak človek mržnjo tudi do tega. Posledica pa je popolna verska mlačnost.

Žalostne skušnje kažejo: v hiši, kjer se že skozi dva ali več rodov berejo slabe knjige in brezverski časopisi, postanejo brezverske. K zakramentom in niti k službi božji ne prihajajo več, na drugi strani pa dobiva strast (ta ali ona) vedno večjo oblast nad njimi. Če pa se oglašča vest, tedaj jo skušajo prepričati in pomiriti s tem, da hočejo na duhovnika in cerkev zvaliti krivdo ter se zato izmišljujejo ali čezmerno pretiravajo razne napake in nepopolnosti, resnične žalostne slučaje pa skušajo obešiti, vsem duhovnikom in vsej cerkvi na vrat. Kot bi rekli: glejte Juda Iškarijota; taki so vsi apostoli k Kristusom vred. Zato ne maramo za njegov nauk.

Framasonska loža, ki je vse svoje sile vrgla na Slovenijo, da jo razkristjani, dela zdaj zlasti s tiskom, ki ga plačujejo kapitalistične banke. Zlasti povsod vsiljujejo »Jutro« in umazano »Domovino«. Pošiljajo agente, ki trosijo to kugo med narod. Matere, ki ste svečenice in duhovnice svojih družin, za katere boste morale dati odgovor pred večnim Sodnikom, pazite, da se

ta kuga ne bo zanesla v vašo družino in da otroke znate poučiti, da ni greh samo krasti in lagati, temveč tudi brati nespodobne in brezverske knjige in časopise.

RAZMNOŽEVANJE CVETLIC.

Razmnoževanje s potaknjenci.

S potaknjenci bomo razmnoževali fuksije, pelargonije, roženkravt, rožmarin, fine nageljne, hortenzije in druge. Od stare rastline odrežemo dobro razvito mladiko brez cvetnih poganjkov tik pod očesom in jo vtaknemo ne pregloboko v prst. Prst okoli nje malo potlačimo, da potaknjenc trdno stoji. Zmerno, a redno zalivajmo in dobro varujmo mladiko pred solncem. Pelargonija in roženkravt, ki sta sestri, dve različni potomki iste rastline, se ukoreninita prav radi, navadno že tretji dan. Fuksija rabi približno en teden. Nagelj je najbolj počasen in tudi skoro polovica vsajenih mladik se ne ukorenini. S tem je treba zmeraj računati. Nagelj dela korenine naravnost iz stebela, listki se pa trdno sprijemljejo stebela in nežne koreninice ne morejo predreti trdega oklepa. Zato bomo dosegli več uspeha, če odtrgamo zadnje pare listkov, preden usadimo nageljnovo mladiko.

Splošno so opazili, da se potaknjenc tem rajši ukorenini, čim bliže je steni posode. Tam je namreč prst najbolj prezračena.

Če razmnožimo bolj fine cvetlice, je dobro, da pokrijemo potaknjenc s kozarcem. Zaprti zrak in enakomerna toplota zelo pospešujeta razvoj mladih korenin.

Ni pa napačno, če vtaknemo potaknjenc kar v isto posodo, v kateri raste matirastlina. Tam je prst preprežena s koreninami, ki použijejo hitro prevlečko mokroto, tako, da ostane prst okoli vsajone mladice zdrava.

Skrbno pa moramo zmeraj vse varovati pred solncem in preprihom.

Potaknjenci oleandra, mirte in nekateri drugi delajo najrajši korenine v vodi. Daj torej pripravljeno mladiko v steklenico s širokim vratom, prilij vode, dobro zamaši in postavi na gorak kraj! Taka mladika v vodi je lahko na solncu; to ji celo prija, ni se treba bati, da bo začela gniti. Po preteku treh do štirih tednov se bodo prikazale prve korenine in sedaj je čas, da vsadiš mlado rastlino v prst.

Ostane nam še razmnoževanje kraljevih (listnih) begonij. Tukaj nam daje novo rastlino — list. Ker nimamo priprav kot vrtnar, je ta vrsta razmnožitev za nas nekoliko kočljiva. Vendar je uspeh zelo verjeten, če odrežemo dobro razvit list tako, da ostane le malo peclja pri listu. Če je ta list majhen, ga kar celega vsadimo približno 2 cm globoko v prst. Če je pa list večji, ga pa prej razrežemo na dva ali več delov, a tako, da je v vsakem delu nekaj glavnih žil; kajti iz njih rastejo koreninice nove rastline. Dobro je, da vtaknemo cel list ali tudi cele dele lista za teden dni s

spodnjim delom v vodo, preden jih vsadimo v prst. Pri zalivanju je treba biti prav previden, da se listje ne zmoči preveč in ne segnje. Nova rastlinica rabi približno šest tednov za razvoj.

Najbolj primeren čas za razmnoževanje s potaknjenci je pomlad in poletje, približno do konca avgusta.

KUHINJA.

Ocvrte žemlje ali kruh. Razreži mazinec debele rezine žemelj ali kruha. Pomoči vsako rezino (šnito) v mrzlo mleko in takoj položi na krožnik. Nato raztepi jajca, z vilicami pomakaj vanje rezine in jih dejvaj v kozo na razbeljeno mast (masti naj bo za dva prsta na visoko v kozi), da se rumeno ocvro. Ocvrte potresi s sladkorjem in jih postavi za močnato jed s kakim kuhanim sadjem na mizo. Ali če pa daš s solato, takrat jih pa ne potresaj s sladkorjem. Tudi lahko namočiš kruh v mrzlo oslajeno vino namesto v mleko.

Sesekani govoji zrezki (šniceljni). Sesekaj 30 dkg govejega mesa, v vodi namoči ono staro žemljo ali kruh in ko se razmoči, jo ožmi in prideni k mesu, prideni še šcep popra, nekoliko drobne zrezane čebule in zelenega peteršilja, osoli in vse skupaj dobro zmešaj in napravi iz tega 6 malih hlečkov, katere potresi po obeh straneh z moko in v plitvi ponvi, v kateri je za eno žlico masti, speci. Ko so pečeni, jim prilij dve žlici juhe in ko prevro, jih postavi s prikuho na mizo.

PRIHODNJIČ

priobčimo članek: »Šivanje starega perilca« s 4 slikami, kar je moralo danes radi pomanjkanja prostora izostati.

Od hiše do hiše

gro glas o izvrstni kakovosti

mila „Gazela“

ki se odlikuje po svoji izdatnosti in obilnih penah.

Kupim 1200 kg zdravega KROMPIRJA.

— Ponudbe z najnižjo ceno na upravo »Domoljuba« pod šifro »Zdrav krompir«. 1794

Posestvo v dobrem stanju, v ravnini na Dolenskem napredaj; 45 oralov zemlje, lepi gozdovi, vinogradi in gospod. poslopje. Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod števil. 1794.

Naznanilo. Priporočam se pred, duhovščini in p. n. občinstvu za vsa v moje stroko spadajoča dela. Popravljam tudi vse KMETIJSKE STROJE, slamoreznice, mlatilnice in dr. Popravljam tudi CERKVENE URE. — ANTON PODBOJ, stavbeni in umetni ključavničar v Žužemberku št. 72. 1731

Pridite in prepričali se boste,

da prodajam moške in ženske štofe pri metru od 100—500 K ceneje, kakor lansko leto. Ker se vam nudi ugodna prilika, glejte, da iste ne zamudite! Trgovina ANTON SAVNIK, Škofja Loka.

IZOBRAZBI

Dinarski dan za vestfalske Slovence.

Ob zasedbi Porurja po Francozih je začela tamošnje slovenske rudarje nesreča, hujša od marsikaterih druge. Delo je bilo na mah ukinjeno in to prisiljeno brezdelje je pahnilo nad 40.000 naših sorojakov v brezmejno bedo. Podpora, ki jo dobivajo tam nezaposleni, znaša dnevno 1 zlato marko, to se pravi malo več kakor eno našo krono. Da s tem denarjem ne more živeti, je več kot jasno. Tekom dolgih mesecev, ki so od zasedbe sem minuli polni lakote in groze, so sicer nekateri rudokopi pričeli z delom, a niti najmanjšega dela celokupnega delavstva jim ni bilo mogoče popolnoma zaposliti, saj so oni »srečni« izmed njih, ki so bili zopet sprejeti v službo, zaposleni v najboljšem slučaju samo tri dni v tednu! Da pa med temi ni dosti Slovencev, se prav tako gotovo ne da utajiti, kakor je silno naravno, da skrbe Nemci v prvi vrsti za svoje nemške delavce-državljanke. In tako je dejstvo, da so našinci v tej strašni bedi brez pripomočkov in brez zaščite.

Ker je Nemčija obvezana, da mora plačevati slehernemu brezposelnemu po eno marko na dan, torej tudi našincem, se hoče seveda v prvi vrsti iznebiti tujih državljanov. Zato so njene šikane neznosne in Slovincem je odprta edina pot, da se čimpreje izselijo in si poiščejo zasluzka bodisi v Franciji ali Belgiji ali v domovini.

V zvezi z Akcijskim odborom za pomoč vestfalskim Slovincem so storili vestfalski rudarji v domovini že tudi tozadene korake, a na žalost jih je mogla zaposliti naša država dozdej samo 500. Na drugi strani pa so obljubile rudokopne družbe na Francoskem in v Belgiji, da so voljne sprejeti vsako število naših rudarjev iz Westfalske, ki niso stari nad 45 let in so sicer zdravi in močni. Tako bi po izselitvi znatnega dela brezposelnih na Francosko in v Belgijo za daljše podpiranje prišli v poštev samo še starejši rudarji, vdove in sirote, dokler bi se ne uredilo tudi to tako veliko

in obenem žalostno vprašanje.

Za podporo na eni in za preseljevanje na drugi strani nam je treba mnogo denarja. Naše ministrstvo za socialno politiko je dalo na razpolago 250.000 Din, toda kaj pomeni ta vsota spričo ogromnega števila 40.000 ljudi? Zato je potrebno, da se mi v domovini spomnimo z malo vsoto 1 Din onih trpečih bratov-delavcev, ki jim že toliko mesecev gloda beda na življenju. Zato je pravično, da se jih spomnite kmetje. Nihče ne ve, kje ga čaka usoda, vsi pa vemo, da je nam v dobro zabeležen v knjigi življenja tudi najskromnejši dar, radevoljno podan trpečim in z iskrenim sočutjem. Zato je pošteno, da jim pomagamo posebno vi, bogatini. Ni je večje bede, nego če prosil otrok kruha in mu ga mati ne more dati, če prežita lakota in bolezen v vseh kotih hiše in bega mož, močan, delaven in priden, za delom in ga ne more najti. Vedno na novo varan, vedno na novo razočaran se vrača domov, da zazre še hujšo bedo in pomanjkanje. Pomagajte jim, če tudi nosijo delavsko obleko, da njih obup ne bo priklical strahotnega prokletstva.

Vi vsi, ki imate čuteče srce, darujte po 1 dinar za vestfalske trpine. V Ljubljani in Mariboru se bo vršil Dinarski dan v soboto, dne 5. aprila, drugod po celi Sloveniji v nedeljo, dne 6. aprila. Slovenci, pokažimo, da razumemo pravo ljubezen do bližnjega!

Akcijski odbor za pomoč vestfalskim Slovincem.

PAPEŽ PIJ XI. O KATOLISKEM ČASOPISJU.

Dne 5. septembra l. l. je nagovoril sv. Oče odposlance društva Buona Stampa (»Dobri tisk«) sledeče: »Za svojo nalogo ste si izbrali, da ustvarjate in razširjate dober tisk v korist dobri stvari in reči moram, da mi je v veliko tolažbo, da vidim vsaj nekatere odposlance vaše mnogoštevilne čete. Vaše delo je pač času primerno. Če človek pomisli na vse zlo, katerega je tekom stoletij povzročil slab tisk, katero zlo se današnje dni neizmerno množi, po-

tem mu postane ob tej misli tako bridko, da bi obupal, posebno še, če ne pomisli, da stoji nasproti slabemu tisku nasproti tudi dober tisk, ki sicer razpolaga še vedno z nezadostnimi, vendar pa tudi z izdatnimi uspehi. Sveti Duh pravi: »Blagor mu, kdor se potegne za potrebnega in za reveža« — danes pa je na svetu toliko duš, ki so skrajno uboge, uboge na dobrih mislih in čustvih. Zato pa pridite z veseljem na pomoč tem revežem, potrebnim vaše sočutne ljubezni, in izbirajte umestna sredstva, da izkoreninite slabo in vsadite dobro. Ne gre za to, da podpiramo dober tisk samo z denarnimi prispevki, ne, priti mu moramo tudi osebno na pomoč in ta pomoč bo nalizdatnejša. To pomoč nudite s tem, da dobro časopisje z osebno pomočjo podpirate v vrstah velikih množic. Z zgledom namreč moramo kazati, v kaj nam služi naše časopisje. Zato bodite vi prvi, ki berete proizvode dobrega tiska, bodisi doma v svoji hiši in izven nje, kjerkoli se nahajate. Vedno naj bo kdo, ki obrne pozornost na dober časopis, na kako misel, na kak verski ali npravn nauk, ki se nahaja v njem. Tako si nabirate novih, dvojnih zaslug za dobro časopisje.«

NAPRODAJ izvrsten HARMONIJ

lep in močan glas s 5 oktavi, 5 spremeni, primeren za manjšo cerkev. Istotam se dobi KLAVIR Urban Nastran, organist, p. Selca nad škofj. loko.

POZOR! Kdor želi imeti trpežno in ceno blago, ta naj pride v manufakturno trgovino

L TOMŠIČ — LJUBLJANA,

SV. PETRA CESTA 38. — Tam dobi vsakovrstno blago za ženske in moške obleke, narejene ženske in otroške obleke, ceфирje za srajce, vsakovrstno perilo, moške srajce od Din 56.— naprej, navadne in svilene rute, predpasnike iz listra in klota in tival. potrebščine. Znižane cene! Potreba točna!

SPREJMEM VAJENCA iz poštene hiše. — J. LEGAT, kolar, p. Naklo. 1908

Laško BRINJE

v sled padca lire po znižani ceni Fran POGAČNIK, Ljubljana, Dunajska cesta štev. 36. 1511

Amerikanci, pozor! Naprodaj je HISA s 4 sobami in hlevom po zelo ugodni cenil V hiši je elektr. razsvetljava in je pripravna posebno za rokodelca. Stanovanje s 1. majem na razpolago. Natančnejša pojasnila daje lastnik FRAN KOKALJ, Puštal pri škofji Loki. 1700

Kmetijski hlapec, starejši, se išče k par KONJEM na Dolenjskem. Nastop takoj. Plača po dogovoru. — Franjo GROBOVŠEK, posestnik, NOVO MESTO 89.

Zahvala.

Podpisani sem bolehal mnogo let na težki žledni bolezni in sem v sled dolgotrajnosti tega trpljenja že popolnoma obupal. Končno sem poskusil še od mnogih mi priporočano AROMATIČNO ŽELEZNATO TINKTURO, ki jo izdeluje lekarna na Vrhniki. Porabil sem 3 steklenice tega izvrstnega zdravila in popolnoma okreval. Zato izrekam tem potom gospodu lekarnarju Hodevarju javno svojo zahvalo in priporočam vsem bolnikom to izborno krepično sredstvo.

FRANC ČUK, posest., Verd 30 p. Vrhniki.

OBČNI ZBOR

Kmetijskega društva v Sred. vasi, r. z. s. o. z. se bo vrtil 13. aprila 1924 ob 3. uri popoldne v Zadržnihih prostorih. — 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrjenje rač. zaključka za l. 1923. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. 1746

Po časnikih povsod se bere, da ZLATOROG zamorca pere.

Ko brata Čuk sta to seznela po milo koj sta se podala.

(Nadaljevanje sledi.)

LISTEK

Kaznovani uboj.

Enrika Handel-Mazzeti.

»Žena me je zapustila,« je rekel. »In vsi so me zapustili razen mojega sina. Dali so me v norišnico. In tu v glavi — tu imam uro — ta mi tisočkrat na dan pove: Lotar, morilec, Lotar, morilec!«

Žena ni izpregovorila besedice. Mraz jo je tresel vsled njegovega govora, tako brezizraznega, ki pa je kazal nepopisno, neizmerno bol — kazen pravičnega Boga. Če bi ji ne umoril moža — bi se ji zasmilil. Njegov sin se ji je smilil. Revež je stal, obrnjen v stran in si je z roko brisal solze z obličja.

Žena je zasopla. Morala je nekaj izpregovoriti. Oba sta čakala na to, grešnik in njegov sin.

»Če vam Bog odpusti,« je začela z ubitim glasom, »naj vam odpusti. Toda —« Zopet jo je prevzelo. Slišala je zadnji vzdih svojega Jožeta in njegovo gorko, čisto, rdečo kri — —

» — toda — jaz ne.«

»Ne!« je rekel blaznik trudno. »Vedel sem. — Sedaj pa h glavni stvari! Moric, vzemi papir in pero. Moj sin Moric — naredil je važno kretno proti vdovi — je jurist. Tako, dobro. Moric, zgoraj napiši latinsko: Izjava o umoru, ki ga je izvršil Lotar pl. Roita v juliju 1894 v Rothbrunn. — Ali ne boš pisal?«

»Da, oče, saj pišem,« je odvrnil sin. Gledal je in pisal. Vdova je gledala s strmečimi očmi.

Bolnik je v presledkih narekoval sledeče:

»Jaz, Lotar pl. Roita, priznavam, da sem umoril leta 1894, zidarja Lenca in sicer nalašč in zahrbtno, ko sem ga prisilil, da je stopil na stari balkon mojega gradu. Prisegam, da je to resnično in sem pripravljen prestati kazen radi umora.«

»Radi umora« — je z vzdihom ponovil Moric, ko je napisal zadnji stavek.

»Hvala, Moric,« je zamrmral bolnik. »Se datum, prosim — sedaj mi daj to sem. Moram podpisati.«

Moric je podal očetu papir in pomočno pero. Oče je podpisal.

Vdova je z žarečimi očmi sledila njegovim trudnim, slabotnim potezam. Da, Bog ga je udaril, Bog ga je hudo udaril.

»Mamica!« je zagostolela mala Marija. »Ubogí gospod je žalosten. Ali ga smem pobožati?«

»Pst!« jo je zavrnila mati.

»Tako, sedaj je dobro!« Bolnik je omahnil na otomano. »Se ta teden moraš poslati to na sodišče, Moric. Toda ne v K. Na Dunaj, na deželno sodišče. In potem me boš peljal na Dunaj. Tam bo potem stvar odločena — drugače kot v K. — To« — obrnil se je k vdovi — »je vse, kar lahko storim — upam, da ste za sedaj zadovoljni.«

Stala je nepremično, s sklonjeno glavo, povešenimi rokami.

Res je mnogo, kar stori. V tem trenut-

ku je mislila s svojo otročjo logiko na neizbežne sodne posledice lastne obtožbe: k smrti bo obsojen, in če ga cesar ne bo pomilostil, bo usmrčen. To je bila izpolnitev njene želje, njene divje, nesrečne molitve.

»Mamica!« je zaprosila mala Marija, »rada bi šla k ubogemu gospodu!«

»Ni še — dovolj —« je zastokal bolnik, ko žena ni ničesar izpregovorila. »Mogoče, ko — — Moric, malo etra — meni je — —«

Moric je omahnivšega vjel v svoje roke in je zagrabil za stekleničico.

Tedaj je ženo presunilo. Mogoče je bil to konec? Bil je videti grozen, kot umirajoč.

»No, pojdi, ti priliznjena,« je rekla in potisnila otroka naprej.

Tekla je k otomani, splezala nanjo in pritiskala svoje mehko ličce na ovelo lice bolnikovo.

Mati pa je rekla sinu:

»Ali mu je zelo slabo? Naj grem po zdravnika?«

Tedaj je Roita odprl oči.

»Ne vi!« je rekel z neke vrste smehljajem.

»Vam je bolje?« je vprašala žena.

»Ne smem še umreti,« je odvrnil ubito. »Umril bom čez eno leto na Dunaju, — na vešalih —«

»Ne, ne,« je rekla naglo žena. »Vse je dobro. Naš Gospod Bog vam je vse odpustil. In — in — jaz — — tudi.«

Pogledal jo je z očmi, ki so bile vedno večje, vedno svetlejšje.

»Moric,« je hipoma vprašal svojega sina. »Odpušča mi?«

»Da, oče. — Bog vam plačaj, gospa,« je rekel Moric.

Bolnik je zaihtel in pokrnil obraz z obema rokama.

»Nikar ne jokajte!« se je dobrikala mala Marija.

Povesil je roke in pogledal okoli. Zazdelo se mu je, kot da je nastal okoli njega nov svet. Mir je bil v njem — ura je nehala biti. Pomiloščen je bil.

S šibečimi se koleni je vstal in pošepetal nekaj svojemu sinu. Od njega podprt se je približal vdovi.

»Rad bi vam poljubil roko,« je rekel Moric.

Dopustila je to in tudi dovolila, da je poljubil otroka.

Stopil je nazaj k mizi, skoraj brez pomoči, vzel papir, prebral in rekel: To bo šlo na Dunaj, kakor hitro mogoče. Svet mora izvedeti. Dolžan sem to mrtvem.«

»Mojemu Jožetu v nebesih!« je rekla vdova mehko. — »Ta vam je že davno odpustil. Bil je — obrisala si je oči — tako dober človek. Poglejte!« — Vzela je papir iz njegove roke. — »Že davno je bilo vse to! — Tu stoji ime mojega Jožeta!« Pritisnila je papir k ustnicam. »Tako dobrega srca je bil moj Jože. Če bi sedaj vstal, moj Jože, bi storil tako-le« in pretrgala je papir in ga vrgla na mizo. »Marija, pridi k mamici. — Z Bogom, milostljivi gospod!«

Duh v Kentervilu.

(Angleška pripovedka.)

Poslanik se je moral smejeti ljubeznivemu mladeniču in je bil resnično ginjen nad njegovo ljubeznivo Virginijo; nagnil se je k njemu, ga ljubeznivo potrepjal po rami in rekel: »Dobro torej, Cecil, če se nočete vrniti, potem morate iti z menoj, toda v Ascotu vam moram kupiti klobuk.«

»Oh, naj gre k vragu moj klobuk! Virginijo hočem dobiti!« je zaklical smeje mali vojvoda in jezdili so dalje proti postaji. Gospod Otis je poizvedoval pri postajenačelniku, če ni mogoče videl kake mlade dame, ki bi soglašala s popisom Virginije; toda ničesar ni mogel izvedeti. Postajenačelnik je brzojavil po progi navzgor in navzdol in je zagotovil gospodu Otisu, da bo kar najvestneje preiskoval; in potem, ko je gospod Otis pri nekem klobučarju, ki je baš zapiral svojo trgovino, kupil mlademu vojvodi klobuk, so jezdili v Bexley, vas, oddaljeno približno štiri milje, kjer so cigani posebno radi taborili, ker je ležala ob velikem travniku. Tu so zbudili orožnike, a niso mogli od njih ničesar poizvedeti. In potem, ko so preiskali vso okolico, so se končno morali obrniti proti domu, ne da bi kaj opravili in ob enajstih so dospeli v grad strtega srca in do smrti utrujeni. Ob vhodnih vratih so dobili Vašingtona in dvojčka, ki so čakali s svetilkami, ker so bili drevoredi tako temni. Niti najmanjšega sledu o Virginiji niso mogli do sedaj odkriti. Dohiteli so sicer cigane, toda nje ni bilo med njimi in cigani so pojasnili svoj nagli odhod s tem, da so morali hiteti na letni semenj v Chorton, da ne bi prepozno prišli in ker so bili hvaležni gospodu Otisu, da jim je bil dovolil prenočiti v parku, zato so se štirje od tolpe vrnili z njimi, da bi pomagali iskati. Pustili so odteči ribnik in prebrskali sleherni kotiček v gradu — a brez uspeha. Ni bilo več dvoma, da je Virginija, vsaj za to noč, izgubljena. V najgloblji potrtosti se je gospod Otis z mladeniči vrnil v hišo, dočim jim je sledil hlapec z obema konjema in ponijem. V veži so stali razburjeni služabniki in v knjižnici na zofi je ležala uboga gospa Otis, ki je od strahu in bojzani prišla skoraj ob pamet in ki ji je dobra, stara gospodinja močila čelo z kolinsko vodo. Gospod Otis je zahteval, da mora nekaj jesti in je naročil večerjo za vso družino. Toda to je bil žalosten obed, nihče ni izpregovoril besedice, celo dvojčka sta od strahu onemela, kakaj svojo sestrico sta zelo ljubila. Ko so končali, je ukazal gospod Otis, vkljub silnim prošnjam mladega vojvode, da morajo iti vsi spat. Rekel je, da sedaj ponoči ne morejo ničesar več ukreniti, zjutraj pa da bo navsezgodaj brzojavil v Scotland Yard, naj jim pošljejo več detektivov. Boš ko so zapustili obednico, je udaril velika stolpna ura polnoči in ko je odzvenel zadnji udarec, tedaj se je začul grozen ropot in pretresljiv krik; divje grmenje je pretreslo hišo prav do dna in val nebeske godbe je šel skozi ozračje, stenski leseni paž nad stopnjicami je med urnebesnim ropotom zletel v stran in v odprtini je stala, bleda in bela, z malo skrinjico v roki — Virginija. V trenutku so bili vsi pri njej. Gospa Otis

Jo je strastno stisnila k sebi, vojvoda jo je skoraj zadušil s svojimi poljubi, dvojčka pa sta izvajala okoli skupine pravi indijanski ples.

KUHARICO samostojno, zdravo in snažno, sprejme takoj v dobro stalno službo **IVAN TRAMŠAK**, trg., **GUSTANJ**.

Preklicujem

besede, s katerimi sem obdolžila Jakoba Kranjc, da je dal v Cerknici 2 vreči tobaka iz velike zaloge.

MARIJA KUŠLAN, Cerknica.

TRAME od 4/5 do 6/8 od 5m naprej kupujemo več vagonov proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe z najnižjo ceno na IV. **KRALJ** in **SINOVI**, **ZAGREB**, **Petrinjska 73**.

NAJUGODNEJŠI NAKUP in PRODAJA I

OSVALD PENGOV - Ljubljana

Karlovška cesta 19 (poleg dolnj. mosta).

Nakupuje in prodaja vseh vrst deželne pridelke, kakor: žito, kcnopno in laneno **SEME**, krompir, fižol itd. — Zaloga moke, otrobov, koruza, lanenih tropin, prvovrstnega dalmatinskega cementa ter iz drugih najboljših tovarnen. — Prodaja specerijsko in kolonialno blago, vse vrste suha in oljnatih barve, lake, firnež, laneno olje itd., trstje (Stukatur) in stresno lepenko. — Zanesljivo kaljiva vrtna in poljska semena. — Solidna in točna postrežba.

DRVARJEV več partij

rabi uprava gornjegrajskih posestev ljubljanske škofije v Marijnem gradu, pošta Mozirje, in plača za sekanje, brez spravila, od kub. metra 20 Din. Za spravilo bi se dogovorili po izvršeni sečnji. — Ponudbe je poslati direktno na upravo. Rabili bi približno 100 **DRVARJEV**.

Primate rube. **ZALOGA VELIKANSKA**. Cene

budovito nizke ter si radi tega ogromno denarja prihranite. Trgovci en gros-cene. Cenik zastoji

in izkoristite ugodno priliko kadar greste v Celje in ne kupite si v veletrgov. R. Stormecki

SUKNA
in kumarna za moške ter volne za žensko obleke, platna, cefira, blačene in druge manufakturne

Združene opekarne d.d. Ljubljana

Telefon 733. Telefon 733. naznanjajo, da so otvorile v sredini mesta, na Miklošičevi cesti št. 13, tovarniško zalogo vseh vrst **OPEKE** lastnega izdelka. — Opeka je na razpolago v poljub. množinah po najnižji dnevni ceni.

OSTANKI

in češkega manuf. blaga, cefirja, platna, šifona, delena, inlela, tiskanin, tkanin za dinarjev

OSTANKI so 6 do 10 metrov dolgi. Po povzetju nefrankirano pošilja

Josip Rehák

tvornica Červený Kostelec, Čehoslov. Filijalka **ZAGREB**, nočni nredal 234. Popolne opreme za **NEVESTE**. — Laneno blago. — Brisače in prtí, damast, batist, šifon. — **TKANINE** in drugi predmeti. Vzorec brezplačno franco.

VELIKA NOČ se bliža!

Za obleke — vsake vrste — kakor tudi za birmance, se kupa danes najbolje in najceneje pri **Ivanu SAVNIK** v Kranju.

HLAPEC priden in pošten, se **SPREJME** v trgovino z mešanim blagom proti mesečni plači. Hrana in stanovanje v hiši. Prednost imajo nekadilci. Ponudbe je poslati na **FRANC MAJDIČ**, trg., Kranj, Gorenjsko. 1818

HALO!

HALO!

IVANKA: Špela, ali si bila na sejmju in kupila pri Perkotu usnje? — **ŠPELA**: Seveda! Prav dober boks sem dobila in mojster Tine mi je že nekaj parov čevljev napravil. Jezil se je le nad podplati in rekel, da so tako trdni, da si je krivec zlomil. Dela pa imajo čevljarji toliko, kakor še nikoli pred prazniki, ker vsi kupujejo usnje le na sejmih v Zdeniški rebi, Zagorju, št. Jerneju, Crnomlju, Škocijani, Rajhenburgu in Stični

na stojnici FRANC PERKO

Ako si hočete **MNOGO DENARJA PRIHRANITI**, opozarjam vsakogar, da si pred nakupom najprvo ogleda pri meni velikansko zalogo **MANUFAKTURE**, ki je pravkar dospela, izključno najboljše češko blago po čudovito nizkih cenah. Krasna izbira sukna za moške, volneno za ženske, vse v najmodernejših barvah. Močna hlačevina, kontenina, cefirji, oksfordi, deleni, svil. rute, nogavice, vezenina itd. itd. Velika zaloga stekla, porcelana, kuhinjske posode. Vedno sveže in najfinejše špec. blago, vse po najnižji ceni. Krasna banana in domača moka, katero prodajam pod dnevno ceno. Pridite in prepričali se boste, da boste pri meni najboljše in po najnižjih cenah postreženi. — Za obilen nakup se najtopleje priporočam

J. MENART, trgovec, Domžale.

KUPUJTE

vse Vaše potrebščine, novodolega pomladanskega in letnega **BLAGA** za ženske in moške obleke, svilo, etamin, batist, saten, perilo, šifon, kotenino, oksfordi, cefir, cvilih za madroce, odeje, korce, posteljne garniture L. dr. Najnovejše svilnate in čipkaste rute in šerpe pri znani domači trgovini

Janko Češnik, Ljubljana, Lingarjeva in Stritarjeva ulica

BLAGO SAMO ČEHOSLOVAŠKI IZDELEK!

Opozarjam ženine in neveste pri nakupuopreme (bališa) cene znatno **NIZKE** in **ZMERNE**.

Za spomlad in veliko noč

priporočamo svojo veliko zalogo različnega angleškega in češkega sukna, volnena blaga za moške in ženske obleke ter razno perilno blago: platno, šifone, cefirje, tiskanino v najnovejših vzoreh in in bogati izberí, dalje različne volnene in šivane odeje za postelje, svilene, volnene in bombažaste rute za na glavo itd.

Opozarjamo obenem tudi na raznovrstne ostanke po zelo znižanih cenah.

A. & E. SKABERNE

veletrgovina z manufakturnim blagom
LJUBLJANA, Mestni trg št. 10.

Lep, domač JEČMEN in RŽ

večje množine, se KUPI. Vzorce in ceno je poslati na IVAN PESTOTNIK in DRUG, Ljubljana, Resljeva cesta št. 3. 1633

J. Stjepušin, Sisak

priporoča izborne tamburice, žice, partiture in ostale potrebščine za vsa glasbila.

SAMO SE NEKAJ DNI!

Razpošiljam KUPONE za moške obleke (3.20 m blaga in celotna podlaga):
Vzorec A po Din 575.— za kupon
Vzorec B po Din 525.— za kupon
Vzorec C po Din 435.— za kupon

POSTNINE PROSTO, samo dokler traja zaloga. — Pri naročilu ne pozabite pustiti poslati obenem: srajco, spodnje blače, nogavice ali kravatof — Vse najceneje! — Naročite takoj pri

F. ČEŠNOVAR — LJUBLJANA
STARI TRG ŠT. 16.

USNJE!

USNJE!

Različno USNJE in PODPLATI, usnje za konjsko opremo, gonilna in šivalna jermena, dokolenice (gamaše), KOPITA različne oblike in velikosti iz gabrovega in bukovega lesa, čevljarske potrebščine in orodje. Nudim veliko izbiro, vse najboljše kakovosti in po najnižjih cenah. — Po sejmih ne hodim z blagom, ker to blago le podraži. — KUPUJEM vsake vrste SUROVE KOZE. — Se priporočam FRANC ERJAVEC, trgovina z usnjem in kožami, NOVO MESTO — v staroznani prejšnji Recelj-novi hiši.

Najboljše dušičnato gnojilo

za vse zemlje in vse vrste rastlin je

»ČILSKI SOLITER«

ki se ga dobi pri KMETIJSKI DRUŽBI v LJUBLJANI, tvrdki TONEJC v MARIBORU in v KEMIČNI TOVARNI v HRASTNIKU. — Navodila o umnem obdelovanju zemlje, pravilni uporabi umetnih gnojil in gojenju naših najglavnejših sadežev se dobijo BREZPLAČNO pri

»PODDELEGACIJI PROIZVAJALCEV ČILSKEGA SOLITRA«
Ljubljana, Gruberjevo nabrežje št. 16.

HLAPEC postaren, trezen, vsega poljskega dela za pol grunta vajen, se takoj SPREJME v ŽUPNIŠČU na TRSTENIKU. 1590

Dalmatinski

la portland cement

SVETOVNE ZNAMKE

SALONA (Tour)

nudi po najnižji dnevni ceni promptno tvornica »SPLIT«, del. družba za cement

Portland iz skladišča v LJUBLJANI, Aleksandrova cesta št. 12.

POZOR:

Modna in manufakturna trgovina nudi vse spomladanske potrebščine za MOŠKE, ŽENSKÉ, KROJACE in ŠIVILJE, razne VENCE in CVETLICE, OPREME za neveste in novorojenčke. — Velika izbira ženskih RUT in NOGAVIC.

„POD VELBOM“

LJUBLJANA, Stari trg št. 3.

MIŠI, podigane, stenice in šturki

morajo poginuti, ako uporabljate naša preizkušena sredstva: proti mišim in podiganam Din 750, za šturke 10 Din, za stenice 10 Din, za molje 5 Din, proti ardešu 2 in 750 Din, mast proti useni 5 Din, mast proti nemi v obleki 750 Din, proti mravljam 750 Din, letor za dukanje madežev 7 Din. Poslji po povzetju, „Arten“, kem. laboratorij, M. Jünker, Zagreb, Petrinjska ulica 8-III.

Priporočamo

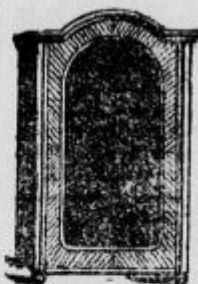
vsem, da si pred nakupom blaga za obleke, za perilo vsake vrste, za nevestine bale itd., ogledajo zalogo

Oblačilnice za Slovenijo

I. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Njena osrednja prodajalna je v Ljubljani, v hiši „Vzajemne posojilnice“ na Miklošičevi cesti poleg „Uniona“. Podružnica pa se nabaja v hiši „Gospodarske zveze“ na Dunajski cesti št. 29

Cene zelo zmerne! Zadržno podjetje!

Tvrška F. Fajdiga sin

mizarstvo in zaloga pohištva

Priporoča omare z ladenci in tudi visoke iz mehkega in trdega lesa, postelje, modroce, žimnice, žičnike, stole, mize, sploh vso hišno opravo dobite le v

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17 po najnižjih cenah.

Vajence ki se mislijo posvetiti izdelovanju SIRA sprejme Mlekarska za druga na Vrhniki. Natančnejši pogoji za sprejem se izvedo pri predstojništvu Mlek. zadr. na Vrhniki

MERAKL

barvc, črnla, lake, kif, emalje, čopiče in zajamčeno čisti hrnez najboljše kakovosti nudi

MEDIČ-ZANKL družba

Z. O. Z. Maribor Ljubljana Novi Sad
podružnica centrala skladišče

Tovarno Ljubljana -- Medvode.

SALONIT AZBESTNI ŠKRILJ

Opeka: najboljši material za pokrivanje streh, kljubuje vodi, mrazu, vročini in vremenskim neizodam.

Plošče: za vsakovrstno pozidanje davanje zidov in podstrešja.

Ako uporabljate „SALONIT“ prištedite denar in čas.

1. material prve vrste po nizki ceni;
 2. je silno lahek pri delu;
 3. slab prevodnik toplote in mraza;
 4. neizgorljiv in nepremočljiv;
 5. neobčut. za premembo temper.;
 6. ga ne more odnesti največji vihar;
 7. prihranite pri sestavi ostrešja;
 8. stroškov za vzdrževanje: nikakih;
 9. postaja vedno boljši tekom časa.
- Z vzorci, ceniki, katalogi itd. Vam takoj postrežejo, ako se obrnete na:

SOLIN kod SPLITA.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57.

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000

Podružnice: Djakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled. Interesna skupnost z Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.